

İLETİŞİM TEKNİKLERİNİN TARİHİ

Prof. Dr. Sedat CERECİ

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7354-57-8

Kitap Adı

İletişim Tekniklerinin Tarihi

Yazar

Sedat CERECİ

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

TEC061000

DOI

10.37609/akya.52

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Sesle başlayan iletişimin yolculuğu, yüzbinlerce yıl boyunca sayısız araç ve teknikle devam etmiştir. İnsanın temel ihtiyaçlarından biri olan iletişim, ihtiyacı karşılamak üzere insanları araçlar ve teknikler geliştirmeye zorlamıştır. İlk iletişim aracı olan sesin düzenlemesiyle dil ortaya çıkmış, dil zaman içinde toplumların kültürüne göre evrilerek iletişimin en önemli tekniği olmuştur.

Dilin yanı sıra insanlar, kendilerini diğer insanlara ve gelecekuşaklara anlatabilmek, kültürel birikimlerini aktarabilmek için resimler, şekiller, davul, ateş, duman gibi araçlar kullanmışlardır. Her yeni teknik, bir sonraki için düşünsel ve fiziksel temel oluşturmuştur. İnsanı anlatabilen ve iletleri taşıyabilen her araç, tekniğiyle birlikte iletişimin tarihi içinde yer almıştır.

Bu kitap, dünyanın sürekli değişen koşulları ve biçemi içinde, insanın hiç değişmeyen ihtiyacı olan iletişim kurmak için yaşadığı deneyimleri ve geliştirdiği teknikleri anlatmaktadır. Her çağ ve her teknik başlıbaşına bir kitap konusu iken, bu çalışmada özet anlatımlar yapılmış, bir bakıma hızlıca yaşanan süreçler belirli kalıplara sığdırılmaya çalışılmıştır. Aslında insanlar, başlangıçtan beri sayısız teknik geliştirmiş ve bu tekniklerin çoğunu da iletişim kurmak ve haberleşmek için kullanmıştır. Yalın sestem elektronik iletişime kadar karmaşık ve hızlı bir süreç yaşanmıştır.

Özellikle elektriğin bulunuşundan sonra iletişim teknikleri tarihi epeyce yoğunlaşmış ve karmaşıklaşmıştır. Elektrik ve elektronikten kaynaklanan nedenlerle hipermodern çağ da, yüksek ritimli, karmaşık ve yorucu özellikler taşımıştır. Ancak

insanların bilgi aktarma ve ileti paylaşma ihtiyacı bitmemiştir. Eskisinden çok daha cazibeli, eğlenceli ve işlevsel sayısal iletişim teknikleri, iletişim kurmanın yanı sıra eğlenmek ve ego tatmini için kullanılmıştır.

İletişim teknolojisi, hızla daha işlevsel, eğlenceli ve egemen araçlar ve teknikler üretmektedir. İnsanlar artık iletişim ihtiyaçlarını karşılamaktan çok, çağın daha da önclediği hırs ve ego tatmini ve eğlence amacıyla iletişim araçlarına ve tekniklerine yönelmektedir.

Prof. Dr. Sedat Cerci

Antakya 2021

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	1
1. Bölüm: Sesler, Jestler, Mimikler.....	7
2. Bölüm: Yollar, Araçlar, İletiler	23
3. Bölüm: Tekniğin Gelişimi	37
4. Bölüm: İlk Teknikler	43
5. Bölüm: Kaldıraç ve Bocurgat.....	49
6. Bölüm: Teknikler ve Yaşam.....	53
7. Bölüm: Tarım Toplumlarında Teknik.....	59
8. Bölüm: İlkel İletişim Teknikleri.....	63
9. Bölüm: Piktogramlar	67
10. Bölüm: Yazı Mucizesi.....	69
11. Bölüm: Mektupla İletişim	73
12. Bölüm: Matbaa Mucizesi.....	77
13. Bölüm: Elektriğin Bulunuşu	81
14. Bölüm: Telgraf Tekniği	85
15. Bölüm: Elektrikle Gelen Yazı ve Ses	89
16. Bölüm: Fotoğraf Tekniği	91
17. Bölüm: İletişim ve Eğitim Teknikleri.....	95
18. Bölüm: Dijital Devrim.....	99
19. Bölüm: Kitle İletişim Araçları.....	105
20. Bölüm: Sosyal Medya Gerçeği.....	109
21. Bölüm: Ağ Toplumları ve Kitle İletişim Araçları	115
22. Bölüm: Bilgi Toplumu ve Sosyal Medya.....	119

23. Bölüm: Sosyal Medya Monarşisi	125
24. Bölüm: Sosyal Medyada Ego Doyumu	135
25. Bölüm: Sosyal Medyanın Hipermodern Rolü	145
26. Bölüm: Homo Sapiens Tekniğinden Siber Teknolojiye	157
27. Bölüm: Medyum Metaforunda Medya: Aracı Değil Kaynak	163

me uygarlığın yolunu da açmıştır. Basit araçlarla eşya yapımı, ev yapımı, giysi dikimi, kap kacak yapımı kolaylaşmıştır. İnsanlar yeni tekniklere çabucak alışmış ve her yeni teknikle çağı şekillendirmiştir (Heinze, 2018: 23). Tekniğin gelişimi bir yandan uygarlığı geliştirirken, bir yandan da insanın aklını zorlayarak yeni teknikleri geliştirmesini sağlamıştır.

Teknoloji, insanlara pek çok olanak sağlarken, bir yandan da insan aklının yüceliğini sergileyerek onları gururlandırmıştır. Teknoloji ürünlerinin pazar şansının yüksek olması da girişimcileri ve üreticileri cesaretlendirmiş, teknoloji üretimi büyük bir sektöre dönmüştür (Staab, 2018: 3). Her ürün, bir sonrakinin temelini hazırlayarak, teknoloji ürünleri ömürleri tüketecek bir zincir şeklinde insanların yaşamlarını kuşatmaktadır.

Kaynaklar

- Ayan, (2019). Mein liebes Ego. Spektrum, <https://www.spektrum.de/magazin/die-guten-seiten-der-selbstueberhoehung/1644856>, 23.12.2020.
- Becker, K. ve Cheng, C. H. ve Doericht, D. ve Duchon, M. (2016). Digitale Transformation Wie Informations- und Kommunikationstechnologie etablierte Branchen grundlegend verändern. München: fortiss GmbH.
- Bernecker, M. ve Baaken, T. ve Enke, M. (2018). Performance Marketing im internationalen Forschungsmarketing. Bonn: DIIR (Hrsg.).
- Fuchs, C. (2017). Die Kritik der Politischen Ökonomie der Medien/Kommunikation: ein hochaktueller Ansatz. Publizistik, 62 (2): 255-272.
- Godis, T. ve Ildikó, P. (2020). Kommunikationsmittel und Medien im Fremdsprachenunterricht. Valodu apguve problēmas un perspektīva zinātnisko rakstu krājums = Language Acquisition Problems and Perspective conference proceedings, https://www.researchgate.net/publication/341350486_Kommunikationsmittel_und_Medien_im_Fremdsprachenunterricht, 19.01.2021.
- Hehlmann, T. (2018). Philosophische Kommunikation: Reden über den Zweifel. Wiesbaden: Springer VS.

- Heintze, R. ve Forthmann, J. (2017). Social-Media- Strategie - Die 12 entscheidenden Erfolgsfaktoren für die strategische Social-Media-Kommunikation. Hamburg: IMWF Institut für Management- und Wirtschaftsforschung.
- Heinze, R. G. (2018). Alter und Technik. Sozialwissenschaftliche Befunde und Perspektiven. Künemund, Harald/Fachinger, Ed. Alter und Technik. Wiesbaden: Springer, s. 15-31.
- Jakobs, E. M. ve Lehnen, K. ve Ziefle, M. (2008). Alter und Technik Studie zu Technikkonzepten, Techniknutzung und Technikbewertung älterer Menschen. Aachen: Apprimus Verlag.
- Klös, H. P. ve Rump, J. ve Zibrowius, M. (2016). Werte, Arbeitseinstellungen und unternehmerische Anforderungen Die neue generation. München: ROMAN HERZOG INSTITUT e. V.
- Mast, C. ve Stehle, H. (2015). Persönliche Kommunikationsformate in der Unternehmenskommunikation. Eine empirische Analyse. Ed. Forschungsberichte zur Unternehmenskommunikation, Nr. 9, Leipzig: Akademische Gesellschaft für Unternehmensführung & Kommunikation, s. 1-36.
- Schade, F. (2018). Grundlagen der Markenkommunikation. Strategie und Technik der Markenkommunikation für digitale Bibliotheksdienstleistungen, 1: 125-139.
- Tichler, R. ve Friedl, M. C. ve Baresch, M. ve Luger, B. M. (2013). Energetische und wohlfahrtsökonomische Auswirkungen der Zeitumstellungen im Frühjahr und im Herbst in Oberösterreich. Linz: Energetische und wohlfahrtsökonomische Auswirkungen der Zeitumstellungen in Oberösterreich Energieinstitut an der Johannes Kepler Universität.
- Whalen, F. ve Peck, H. (2013). Die Verfügbarkeit von Hochtechnologie-Rohstoffen. Chemie in unserer Zeit, 47 (1): 32-49.

lunmak, hastası olan arkadaşına geçmiş olsun ziyaretinde bulunmak, ara sıra görüşülen bir arkadaşına yemeğe davet etmek, uzun süredir görüşülmeyen bir yakını, kendisinden yardım istemek bahanesiyle aramak, komşudan, basit bir şey istemek bahanesiyle birkaç dakika söyleşmek, işyerinde veya dışarıda çalışan görevlilere, türlü bahanelerle sorular sormak, ortamı eleştirmek, iletişim kurmak için kullanılacak sayısız fırsatlardandır. Hipermodern çağ insanı, sosyal medyayı da kullanarak her gün hemen her saat iletişim kurabilmektedir (Schade, 2018: 40). Bazı insanlar, gün boyu telefonla konuşmakta veya sosyal medyada ileti alıp vermektedir.

Kaynaklar

- Bieber, M. (2014). Die vorsprachliche Kommunikation im ersten Lebensjahr. kita.fachtexte.de.
- Braun, S. K. ve Eichhorn, D. R. (2016). Kommunikation & Medien - Grundlagen der menschlichen Kommunikation. Ed. Stefan K. Frankfurt: MCDP International UG (haftungsbeschränkt).
- Bannenber, A. K. (2014). *Die Bedeutung der interkulturellen Kompetenz im Rahmen des internationalen Managements*. Kassel: Kassel University Press GmbH.
- Broszinsky-Schwabe, E. (2016). Kultur in der Kommunikation. *Interkulturelle Kommunikation*, 3: 77-105.
- Camerer, R. (2015). Sprache – Quelle aller Missverständnisse. Zum Verhältnis von Inter-kultureller Kompetenz und Sprachkompetenz. *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 12 (3): 1-15.
- Cerci, S. (2017). Bilişim Çağında İletişim İronisi. *Broadcasterinfo*, 155: 128-129.
- Cizek, B. ve Kapella, O. ve Steck, M. (2005). *Kommunikationspsychologie Grundlagen*. Wien: Österreichisches Institut für Familienforschung.
- Dill, H. O. (2011). Kultur vs. Zivilisation – Genesis zweier anthropologischer Grundbegriffe. *Sitzungsberichte der Leibniz-Sozietät der Wissenschaften zu Berlin*, 111: 131-158.
- Fiehler, R. (1991). Technisierung der Kommunikation Über einige Folgen der neuen Informations- und Kommunikationstechno-

- logien für Kommunikation und Sprachwissenschaft. *Erschienen in: FIFF Kommunikation Jg. 8 (4): 25-30.*
- Götz, B. ve Strähle, B. (2012). „Nein“ sagen auch ohne Lautsprache – Selbstbestimmung auf vier Rädern. Kommunikation bei Menschen mit schweren und mehrfachen Behinderungen, Amtsgericht Stuttgart: Landesverband für Menschen mit körper- und mehrfachbehinderung Baden-Württemberg.
- Gomez, J. ve Walzik, S. (2002). *Aktives Zuhören*. Gallen: Institut für Wirtschaftspädagogik Universität St. Gallen.
- Grieser, M. T. D. (2016). Beziehungsgestaltung und Kommunikation mit traumatisierten Kindern und Jugendlichen. https://www.researchgate.net/publication/304215780_Beziehungsgestaltung_und_Kommunikation_mit_traumatisierten_Kindern_und_Jugendlichen, 15.02.2021.
- Hamberger, E. (2016). *Kommunikation und Erkenntnis. Grundzüge einer fächerübergreifenden und transkulturellen Kontextualisierung*. München: Verlag Karl Alber Freiburg.
- Hermanns, f. (2007). Dmitri Zakharine: Von Angesicht zu Angesicht. Der Wandel direkter Kommunikation in der ost- und westeuropäischen Neuzeit. / From Face to Face. The change of direct communication in East and Western European modern times. *Zeitschrift für Germanistische Linguistik*, 34 (3): 432-446.
- Holtel, M. (2018). Kommunikation: Gesprächsführung lernen. *Deutsches Ärzteblatt*, 115 (3): 90-91.
- Hölscher, L. (2012). Mit Händen und Füßen: Nonverbale Kommunikation in Geschäftsgesprächen. <https://www.akademie.de/de/wissen/nonverbale-kommunikation/begrueessung>, 14.02.2021.
- Imhof, M. (2013). Zuhören lernen und lehren. *Hörpäd*, 3: 94-99.
- Joitz, G. (2014). Ärztliche Kommunikation: Erkenntnis und Selbsterkenntnis. *Dtsch Arztebl* 2014; 111(22): A-1016 / B-866 / C-820.
- Jung, B. ve Kranstedt, A. (2013). Kommunikations- und Interaktionsmodelle. Eine Ausarbeitung von Sonja Hunscha zum Seminar Multimodale Mensch-Maschine-Kommunikation.
- Korunka, C. (2019). *Die moderne intensivierete Arbeitswelt und ihre Auswirkungen auf Freizeit und Familie*. Wien: Universität Wien.
- Lange, B. P. ve Schwarz, (2015). *Die menschliche Psyche zwischen Natur und Kultur*. Lengerich: Pabst Publishers.
- Leitner, B. (2013). *Kommunikation mit Kindern in den ersten Lebensjahren Bedingungen für gute Beziehungen von Erzieherinnen und Kindern*. Frankfurt am Main: Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft (GEW).

- Lessard, J. (2015). Design Rationale for Natural Language Game Conversations. 10th International Conference on the Foundations of Digital Games, Pacific Grove, CA, June 22-25, 2015.
- Liebsch, T. (2020). *Zivilisations Kollaps*. München: Oekom.
- Min (2016). Implicit Notions of Korean Identity: The Absence of Explicit Communication in Korean Hybrid Greetings. *Universum*, 31 (2): 119-140.
- Manfred, R. (2018). *Einsamkeit in Einer Zeit Der Kommunikation*. Berlin: Neobooks Self-Publishing.
- Mruk-Badiane, A. (2007). Grundlagen der Kommunikation, *Kommunikationstaining*, 3: 4-6.
- Pfahl-Traughber, (2016). Terrorismus-Merkmale, Formen und Abgrenzungsprobleme. *Aus Politik und Zeitgeschichte*, APuZ, 24-25: 10-19.
- Piffli, M. (2010). Die Bedeutung von internetspezifischen maladaptiven Kognitionen, Einsamkeit und sozialer Isolation für problematischen Internetgebrauch. Wien: Universität Wien.
- Reisch, L. (1995). Positionales Verhalten und menschliche Natur. *Status und Position*, 293-399.
- Sachse, R. (2016). *Therapeutische Beziehungsgestaltung*. Göttingen: Hogrefe Verlag GmbH & Co. KG.
- Samuel-Azran, T. (2016). *Intercultural Communication as a Clash of Civilizations*. London: Peter Lang.
- Schade, F. (2018). *Kommunikation in sozialen Medien*. Berlin: Strategie und Technik der Markenkommunikation.
- Schlegel, K. ve Scherer, K. (2017). Interpersonale Kommunikation. *Enzyklopädie der Psychologie*, Band Sozialpsychologie, Boston: Hogrefe Publishing, s. 263-299.
- Schwemmer, C ve Ziewiecki, S. (2018). Social Media Sellout: The Increasing Role of Product Promotion on YouTube. *Social Media + Society*, 4 (3): 1-20.
- Searle, J. R. (2017). *Wie wir die soziale Welt machen - Die Struktur der menschlichen Zivilisation*. Berlin: Suhrkamp Insel Verlag.
- Streuli, E. ve Pfister, A. (2013). Feedback-Kommunikation im Arbeitssalltag. *KMU-Magazin*, 6: 1-3.
- Thomas, A. (2013). Sprache und Kommunikation im interkulturellen Kontext. *Wie Fremdes vertraut werden kann*, 197-213.
- Trepte, S. ve Masur, P. K. ve Scharrow, M. ve Dienlin, T. (2015). Privatheitsbedürfnisse verschiedener Kommunikationstypen on- und offline: Ergebnisse einer repräsentativen Studie zum Umgang mit persönlichen Inhalten. *Media Perspektiven*, 5: 250-257.

- Ulbricht, H. (2021). *Kooperation und Kommunikation*. https://www.isb.bayern.de/download/7404/baustein_6_110304.pdf, 15.02.2021.
- Watzlawick, P. (2016). *Man kann nicht nicht kommunizieren*. Bern: Hogrefe Verlag.
- Wildman, P. ve Inayatullah, S. (1996). Ways of Knowing, Culture, Communication and the Pedagogies of the Future. *Future*, 28 (8): 723-740.
- Wirts, C. (2012). *Kommunikation von und mit Kleinkindern im ersten Lebensjahr*. kita.fachtexte.de.
- Zenner, H.P. (1997) *Die Kommunikation des Menschen: Hören und Sprechen*. *Physiologie des Menschen*. Ed. Schmidt R.F., Thews G. Springer, Berlin: Heidelberg, s. 259-277.

Kaynaklar

- Abendstein, M. (2010). h-aussprache – gebaute konstruktionen und wie sie kommunizieren. *Visuelle Kompetenz Beiträge des interkulturellen Forums Innsbruck Media Studies*, Ed. Andreas Kriwak, Innsbruck: Institut für Erziehungswissenschaft, Universität Innsbruck, s. 319-321.
- Ahrens, S. (2013). Bildung jenseits des Sichtbaren. *Kontur Eines Forschungsfeldes Visuelle Bildung*. Hamburg: Universität Hamburg.
- Al-Jahdhami, S. (2018). Revisiting the Perception of Silence in Linguistics. *Journal of Advances in Linguistics*, 9: 1471-1477.
- Argyle, M. (2013). *Körpersprache & Kommunikation Nonverbaler Ausdruck und Soziale Interaktion*. Paderborn: Junfermann Verlag.
- Bauer, P. (2021). *Braveheart Film by Gibson*. <https://www.britannica.com/topic/Braveheart>, 16.02.2021.
- Bein, L. ve Braun, T. ve Daase, B. ve Stiede, M. ve Taeumel, M. ve Mattis, T. ve Ramson, s. ve Rein, P. ve Hirschfeld, R. ve Mönig, J. (2020). *Integration visueller und textueller Elemente in Live-Programmiersysteme*. Postdam: Technische Berichte des Hasso-Plattner-Instituts für Digital Engineering an der Universität Potsdam.
- Berzler, A. (2016). Visuelle Unternehmenskommunikation Visuelle Kommunikation als strategisches Instrument der Marken- und Unternehmenskommunikation. *Handbuch Visuelle Kommunikationsforschung*, Heidelberg: Springer Reference Sozialwissenschaften, s. 1-23.
- Borke, J. ve Schiller, E. M. ve Schöllhorn, A. ve Kärtner, J. (2015). *Kultur – Entwicklung – Beratung Kultursensitive Therapie und Beratung für Familien mit Säuglingen und Kleinkindern*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht GmbH & Co. KG.
- Brantner, C. ve Götzenbrucker, G. ve Lobinger, K. ve Schreiber, M. (2020). Vernetzte Bilder Visuelle Kommunikation in Sozialen Medien. Ed. Cornelia Brantner, Gerit Götzenbrucker, Katharina Lobinger, Maria Schreiber, Köln: Herbert von Halem.
- Brawand-Willers, C. (2020). *Schriftliche Kommunikation und Korrespondenz*. Zürich: Verlag SKV.
- Eicher, H. (2017) *Die verblüffende Macht der Sprache: Was Sie mit Worten auslösen oder verhindern und was Ihr Sprachverhalten verrät*. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH.
- Fender, A. C. (2015). Kommunikation als Medium der Führung – Vier Seiten einer Nachricht und die Kunst des Fragens und des Zuhörens. *Perspektive Bibliothek*, 4 (2): 150-171.

- Franken, S. (2004). *Kommunikation. Verhaltensorientierte Führung*, Wiesbaden: Gabler Verlag.
- Geppert, A. C. T. ve Jensen, U. ve Weinhold, J. (2005). *Ortsgespräche Raum und Kommunikation im 19. und 20. Jahrhundert*. Ed. Alexander C.T. Geppert, Uffa Jensen, Jörn Weinhold/Bielefeld: Andreas Hüllinghorst, Bielefeld.
- Hallsteinsdóttir, E. ve Sajánková, M. ve Quasthoff, U. (2006). Phraseologisches Optimum für Deutsch als Fremdsprache. Ein Vorschlag auf der Basis von Frequenz- und Geläufigkeitsuntersuchungen. *Linguistik online*, 27: 117-136.
- Hloucal, T. M. (2010). *Kontextabhängigkeit visueller Wahrnehmung*. Osnabrück: Universität Osnabrück.
- Hirataka, F. ve Kakazu, K. (2008). Japanischunterricht in der globalen Gesellschaft von heute. *Die Macht der Sprache*, Ed. Jutta Limbach und Dr. Katharina von Ruckteschell, München: Goethe-Institut e.V.
- Huss, T. J. (2019). *Ästhetik der Metapher Philosophische und kunstwissenschaftliche Grundlagen visueller Metaphorik*. Bielefeld: Transcript Verlag.
- Jeanneret, V. ve Burrus, L. (2013). Kommunikationssprache: Chers Confrères, Should We Speak English? *Anwalts Revue de L'avocat*, 8: 332-334.
- Meerwein, G. ve Rodeck, B. ve Mahnke, F. H. (2007). *Farbe - Kommunikation im Raum*. Basel: Birkhäuser.
- Memminger, J. (2019). Schreiben im Geschichtsunterricht im Spannungsfeld von Kreativität, Kompetenzorientierung und Leistungsmessung. *Sprache und kulturelle Bildung, Perspektiven für eine reflexive Lehrerinnen und Lehrerbildung und einen heterogenitätssensiblen Unterricht*, Ed. Katharina Beuter, Adrianna Hlukhovich, Benjamin Bauer, Konstantin Lindner und Sabine Vogt, Bamberg: University of Bamberg Press.
- Michaud, A. (2019). Die Mechanik des konzeptuellen Denkens. *Creative Education*, 10: 353-406.
- Ohlbrecht, J. (2016). *Präsentation und Kommunikation. Verbesserung der Präsentationsfähigkeit unter Berücksichtigung des Kommunikationsverhaltens des Menschen mittels ZEN-Methode*. München: Grin Verlag.
- Pfeiffer, F. (2020). *Das Sender Empfänger Modell einfach erklärt mit Beispielen*. <https://www.scribbr.de/modelle-konzepte/sender-empfaenger-modell/>, 16.02.2021.

- Quetz, J. (2002). *Neue Sprachen lehren und lernen*. Bielefeld: W. Bertelsmann Verlag GmbH & Co. KG.
- Roll, J. (2017). *Kommunikation im öffentlichen Raum Aufmerksamkeit und Mediennutzung*. Wiesbaden: Springer VS.
- Rösch, O. ve Tolkiehn, G. ve Lehnert, R. (2019). *Die Landessprache in der Lehre – welche Bedeutung kommt ihr bei der Internationalisierung zu?* Neu-Ulm: University of Applied Sciences Neu-Ulm (Hochschule für angewandte Wissenschaften Neu-Ulm).
- Siever, C. M. (2019). *Multimodale Kommunikation im Social Web Forschungsansätze und Analysen zu Text-Bild-Relationen*. Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH.
- Springer (2009). Bildnerische Wahrnehmung und bildnerischer Ausdruck in der Neurologie. *Bildnerie in der neurologischen Rehabilitation*, Vienna: Springer, s. 15-34.
- Starks, M. R. (2020). “Wittgensteins Metaphilosophie” (Wittgenstein’s Metaphilosophy) von Paul Horwich 248p (2013) (Überprüfung überarbeitet 2019). *Willkommen in der Hölle auf Erden: Babys, Klimawandel, Bitcoin, Kartelle, China, Demokratie, Vielfalt, Dysgenie, Gleichheit, Hacker, Menschenrechte, Islam, Liberalismus, Wohlstand, Internet, Chaos, Hunger, Krankheit, Gewalt, Künstliche Intelligenz, Krieg*. Northampton: Reality Press, s. 53-76.
- Stein, S. ve Stumpf, S. (2019). *Muster in Sprache und Kommunikation Eine Einführung in Konzepte sprachlicher Vorgeformtheit*. Berlin: Erich Schmidt Verlag GmbH & Co. KG.
- Steinbauer, D. ve Steinbauer, E. ve Häfner, T. ve Seiter, T. ve Beck, J. ve Zendler, A, (2011). Der Kommunikationsprozess am Beispiel Mailingliste – Beispielhafte Umsetzung der Informatikkonzepte “Kommunikation” und “Prozess” im Schulunterricht. *Notes on Educational Informatics-Section B: Classroom Experiences*, 6 (1): 1-21.
- Strohmeyer, K. (2013). *Kleider machen Leute. Pädagogische Aspekte von Kleidung als nonverbaler Botschaft*. München: GRIN Publishing.
- Wackenhut, S. (2011). *Zusammenhang und Interdisziplinarität von Musik und Sprache*. München: GRIN Publishing.
- Wägenbaur, T. (2017). *Visuelle Kompetenz: Semiotik, Bildwissenschaft, Visuelle Kultur*. Schlüsselqualifikationen für Studium, Beruf und Gesellschaft Technische Universitäten im Kontext der Kompetenzdiskussion, Karlsruhe: KIT Scientific Publishing.

- Wojaczek, E. (2020). Emoticons und Smileys als eins der Mittel zum Ausdruck der Emotionen in der nonverbalen zwischenmenschlichen Kommunikation. *Linguistische Treffen in Wrocław*, 18: 335–344.
- Wu, C. (1995). On the Cultural Traits of Chinese Idioms. *Intercultural Communication Studies*, 1 (1): 61-84.

Kaynaklar

- Beez, S. (2017). *Frühe naturwissenschaftliche Bildung im Kontext von Lernwerkstattarbeit*. Berlin: KiTa Fachtexte.
- Benedikter, R. ve Fathi, K. (2013). Der Kampf um das menschliche Ich. *Das Blättchen*, 16 (2). https://www.researchgate.net/publication/311807074_Der_Kampf_um_das_menschliche_Ich.
- Danigel, C. ve Heegner, S. (2016). *Sucht und Suchtmittelmissbrauch Reihe Praxiswissen Betriebsvereinbarungen*. Düsseldorf: Hans-Böckler-Stiftung.
- Dartnell, L. (2014). *Das Handbuch für den Neustart der Welt*. München: Hanser Berlin im Carl Hanser Verlag.
- Hartmann, S. ve Hefner, F. (2019). Cloud Analytics im Finanzsektor Der richtige Ansatz zählt. *Spektrum*, 1 (14): 18-22.
- Hempfen, C. H. ve Hummelsberger, J. (2020). Traditionelle Chinesische Medizin (TCM) – vom Mythos zur Evidenz. *Bundesgesundheitsblatt-Gesundheitsforschung-Gesundheitsschutz*, 63: 570-576. <https://www.schulen-aargau.ch/> (2020). Informations- und Kommunikationstechnologie (ICT) an der Volksschule. <https://www.schulen-aargau.ch/media/schulen-aargau/schulorganisation/infrastruktur/ict/bkvs-handreichung-ict-volksschule.pdf>, 29.12.2020.
- Kolland, F. ve Wanka, A. ve Gallistl, V. (2019). Technik und Alter – Digitalisierung und die Ko-Konstitution von Alter(n) und Technologien. *Handbuch Soziologie des Alter(n)s*, 1-19| Cite, Switzerland: Springer Reference Sozialwissenschaften.
- Kultusministerium (2020). Lehrplan Zweijährige Fachschule für Technik. Wiesbaden: Hessisches Kultusministerium. https://kultusministerium.hessen.de/sites/default/files/media/hkm/lehrplan_maschinentechnik_konstruktion_und_entwicklung_ausgabe_2020.pdf, 20.01.2021.
- Mandl, H. (2010). Wissensmanagement: Kompetenter Umgang mit Wissen – Die Grundlage für Innovation. *Neue Wege wagen. Innovation in Bildung, Wirtschaft und Gesellschaft*. Ed. R. Oerter, D. Frey, H. Mandl, L. von Rosintiel, K. Schneewind, Stuttgart: Lucius & Lucius, s. 197-201.
- Saage, R. (2008). Zur Aktualität des Begriffs „Technischer Staat“. *Zeitschrift für Politik Neue Folge*, 55 (2): 123-146.
- Schreiber, J. R. ve Siege, H. (2016). *Orientierungsrahmen für den Lernbereich Globale Entwicklung*, Bonn: Engagement Global gGmbH.
- Staab, P. (2018). *Finanzkapitalismus und*

Digitalwirtschaft Eine Symbiose mit Sprengkraft. *Friedrich-e-bergt-Stiftung – Wirtschafts- und Sozialpolitik*, 5: 1-4.

Thomasberger, C. (2015). Markt und industrielle Zivilisation. Conference Markt! Welcher Markt? Der interdisziplinäre Diskurs um Märkte und Marktwirtschaft, ICAE, Linz, https://www.researchgate.net/publication/328783805_Markt_und_industrielle_Zivilisation, 19.01.2021.

Wiesemann, C. (2013). Die Autonomie des Patienten in der modernen Medizin. Patientenautonomie. *Theoretische Grundlagen, praktische Anwendungen*, Ed.: Claudia Wiesemann, Alfred Simon, Paderborn: mentisVerlag.

Kaynaklar

- Albrecht, S. (2013). Agrartechnik. *Handbuch Technikethik*, Ed. Armin GrunwaldMelanie Simonidis-Puschmann, Berlin: Springer, s. 206-259.
- Bielke, P. ve Siebeneicher, J. (2003). Entwicklung, Planung und Neubau von Wasserfahrzeugen. *Mitteilungsblatt der Bundesanstalt für Wasserbau*, 86: 89-93.
- <https://www.technoseum.de/> (2021). 2 Räder-200 Jahre Freiherr von Drais und die Geschichte des Fahrrades. Mannheim: Landesmuseum für technik und Arbeit Mannheim.
- Jakobs, E. M. ve Lehnen, K. ve Ziefle, M. (2008). Alter und Technik Studie zu Technikkonzepten, Techniknutzung und Technikbewertung älterer Menschen. Aachen: Apprimus Verlag.
- Klebl, M. (2007). Die Verflechtung von Technik und Bildung - Technikforschung in der Bildungsforschung. *Bildungsforschung*, 4 (2): 1-21.
- Kreisky, E. ve Spitaler, G. (2010). Rechte Fankurve oder Fankurve der Rechten? Fußballfans, Rechtsextremismus und Männlichkeit. "Was ein rechter Mann ist ..." *Männlichkeiten im Rechtsextremismus*, Ed. Robert Claus, Esther Lehnert, Yves Müller, Berlin: Karl Dietz Verlag Berlin GmbH, s. 195-208.
- Langthaler, E. (2010). Landwirtschaft vor und in der Globalisierung. *Globalgeschichte*. Köln: Böhlau Verlag Ges.m.b.H, s. 135-169.
- Meinert, S. ve Stollt, M. (2010). Arbeiten mit Szenairen. Berlin: Institut für Prospektive Analysen.
- Pizzigati, S. (2018). Some Leveraging Inspiration from Old Archimedes. <https://inequality.org/great-divide/some-leveraging-inspiration-from-old-archimedes/>, 27.01.2021.
- Speer, T. ve Dersch, W. ve Kleine, B. ve Neuhausi C. (2016). Mechanische Ventilation unter manueller Thoraxkompression mit IPPV, Bi-Level und CCSV: Können die Ventilationsparameter eingehalten werden? *Anesthesiologie und Intensivmedizin*, 57: 51-71.
- Wagner, G. (1992). *Vertrauen in Technik. Überlegungen zu einer Voraussetzung alltäglicher Technikverwendung*. Berlin: Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung gGmbH.

- Woloszyn, M. (2006). Archäologisch Kleinfunde byzantinischer und altrussischer Provenienz aus der Zeit von der Mitte 10. - bis Mitte 13. Jh. aus dem Gebiet Südpolens. Kraków: L'Institut d'Archeologie de L'universite de Cracovie.
- Ziehen, T. (2015). Die Prinzipien und Methoden der Begabungs-, insbesondere der Intelligenzprüfung bei Gesunden und Kranken. Mit einem Anhang über Prüfung der ethischen Gefühle, Basel: Karger, s. 1-91.

İlk çağlardan bu yana kullanılan kaldıraç ve bocurgat modern çağda en çok yararlanılan araçlardan biri olan asansörün temelini oluşturmaktadır. Bocurgatta sarılı olan ip ve bocurgat aracılığıyla ağır yükleri yukarı taşımaya yarayan kaldıraç ilk çağlardan modern çağlara taşınan tekniklerdir. Modern çağın gösterişli kentlerinde yer alan gökdelenlerdeki asansörler de bu antik teknikler üzerine kurulmuştur (Jong, 2008: 3). Modern çağda kullanılan tekniklerin çoğunun kökeninde, antik çağda ortaya konan teknikler bulunmaktadır.

Kaynaklar

- Assis, A. K. T. (2010). *Archimedes, the Center of Gravity, and the First Law of Mechanics*. 2. Baskı, Quebec: C. Roy Keys Inc.
- Abschnitt, Z. (1903). *Hebel und Hebeladen*. Berlin: Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Banse, G. ve Grunwald, A. (2010). *Technik und Kultur Bedingungs- und Beeinflussungsverhältnisse*. Karlsruhe: Karlsruher Institut für Technologie.
- Bosak-Schroeder, C. (2015). *The Religious Life of Greek Automata*. Michigan: University of Michigan.
- Jong, J. (2008). *Advances in Elevator Technology: Sustainable and Energy Implications*. Chicago: Council on Tall Buildings and Urban Habitat.
- Kallenrode, M. B. (2004). *Einführung in die Physik Vorlesungsskript mit zahlreichen Aufgaben und Fragen*. Osnabruck: Universitat Osnabruck.
- Oddy, A. (1983). Assaying in Antiquity. *GoldBull*, 16 (2): 52-49.
- Papadopoulos, E. (2007). Heron of Alexandria (c. 10–85 AD). *Distinguished Figures in Mechanism and Machine Science*, 217-245.
- Pizzigati, S. (2018). Some Leveraging Inspiration from Old Archimedes. <https://inequality.org/great-divide/some-leveraging-inspiration-from-old-archimedes/>, 27.01.2021.
- Sarraj, A. R. ve Massarelli, R. (2011). Design History and Advantages of a New Lever-Propelled Wheelchair Prototype. *International Journal of Advanced Robotic Systems*, 8 (3): 1-21.

turmasına rağmen, dünyada büyük bir kitle tarafından kullanılmaktadır.

Kaynaklar

- Angehrn, E. (2003). Kritik der Metaphysik und der Technik Heideggers Auseinandersetzung mit der abendländischen Tradition. *Heidegger-Handbuch*, Ed. Dieter Thomä, Stuttgart: Metzler, s. 268-279.
- Calmbach, M. ve Borgstedt, S. ve Borchard, I. ve Thomas, P. M. (2016). Glaube und Religion. Wie ticken Jugendliche, Wiesbaden: Springer Fachmedien, s. 335-376.
- Enste, P. (2016). Moderne Technik für ein selbstbestimmtes Leben im Alter. *Forschung Aktuell*, 10: 1-14.
- <https://www.europarl.europa.eu/> (2017). Zehn weitere Technologien, die unser Leben verändern könnten. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/598626/EPRS_IDA\(2017\)598626_DE.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/598626/EPRS_IDA(2017)598626_DE.pdf), 21.01.2021.
- Lehnen, R. (2020). Platz machen für Jüngere. *Bistum*, 28: 14.
- Lenzen, K. (2020). *Die multiple Identität der Technik Eine Innovationsbiographie der Augmented Reality-Technologie*. Wetzlar: Majuskel Medienproduktion GmbH.
- Nightingale, G. (2020). Die zweifache „Erfindung“ von Glas in der Bronzezeit und in der griechisch-römischen Antike. *Erfinder – Erforscher – Erneuerer, Salzburger Kulturwissenschaftliche Dialoge*, Ed. Frass, Monika, Klopff, Johannes, Gabriel, Manfred, Band 5, Salzburg: Kulturwissenschaftliche, s. 181–242.
- Piltan, F. (2016). *Digital Design and Computer Architecture*. Zanjan: Iranian Institutes of Advanced Sciences and Technology.
- Rapp, F. (1990). Die technische Weltzivilisation. *Technik und Philosophie*, Switzerland: Springer, s. 298-314.
- Sauer, A. ve Weckmann, S. (2017). Industrial Smart Grids – Ein Beitrag für ein nachhaltiges Energiesystem. CSR und Digitalisierung Der digitale Wandel als Chance und Herausforderung für Wirtschaft und Gesellschaft, Berlin: Springer Berlin Heidelberg, s. 209-226.
- Sprenger, F. (2019). *Epistemologien des Umgebens Zur Geschichte, Ökologie und Biopolitik künstlicher environments*. Wetzlar: Majuskel Medienproduktion GmbH.
- Wagner, B. (2015). Technische Netzwerke, archaischer Glaube und der Kampf um agency im Boxer-Aufstand (1898-1901). <https://www>.

researchgate.net/publication/280562174_Technische_Netzwerke_archaischer_Glaube_und_der_Kampf_um_agency_im_Boxer-Aufstand_1898-1901, 21.01.2021.

Wengenroth, U. (2015). Technik der Moderne – Ein Vorschlag zu ihrem Verständnis. <https://www.edu.tum.de/fileadmin/tuedz01/fgg/Wengenroth-offen/TdM-gesamt-1.0.pdf>, 20.01.2021.

Wünschiers, R. (2017). Über die Modernisierung des Menschen. Modernes Leben – Leben in der Moderne, Ed. Stefan Busse, Kornelia Beer, 123-145.

Tarım teknikleri, diğer ilgili tekniklerin geliştirilmesine yol açmıştır. Tahıl, sebze ve meyvelerin işlenmesi için yeni teknikler geliştirilmiştir. Hasat edilen bitkilerin taşınması, depolanması ve saklanması yeni teknikler gerektirmiştir (Streifeder, 2016: 14). Uygarlığın başlangıcı olan tarım teknikleri, tüm teknik gelişmeyi etkilemiştir.

Kaynaklar

- Busse, T. (2010). Landwirtschaft am Scheideweg. Aus Politik und Zeitgeschichte, 5 (6): 3-5.
- Heinrich, B. ve Holst, C. ve Lakner, S. (2012). Die Reform der Gemeinsamen Agrarpolitik: Wird alles grüner und gerechter? GAIA - Ecological Perspectives on Science and Society, 22 (1): 20-24.
- Jischa, M. (2010). Technology Matters. Wechselspiele: Kultur und Nachhaltigkeit, Ed. Oliver Parodi, Gerhard Banse, Axel Schaffer, Baden-Baden: Nomos, s. 151-174.
- Landsteiner, E. (2011). Landwirtschaft und Agrargesellschaft. Wirtschaft und Gesellschaft. Europa 1000-2000, Ed. Markus Cerman, Franz X. Eder, Peter Eigner, Andrea Komlosy, Erich Landsteiner, Innsbruck: Studienverlag Innsbruck, s. 178-210.
- Novak, M. (2017). Herr der Gesamtheit“, „Liebling der Götter“ und „Guter Hirte“ Konzepte des mesopotamischen Königtums und ihre materiellen Manifestationen. Monarchische Herrschaft im Altertum, Ed. Stefan Rebenich, Johannes Wienand, Berlin: de Gruyter, s. 61-82.
- Rösner, J. (2016). Speisen und Getränke zu Zeiten des Konstanzer Konzils 1414–1418: Nahrungsmittel als Zeichen der Verflechtung von Umwelt, Politik und Kultur. Mensch-Natur-Wechselwirkungen in der Vormoderne, Ed. Margit Mersch, Göttingen: Universitätsverlag Göttingen, s. 235-253.
- Streifeneder, T. (2016). Entwicklung der Landwirtschaft im Alpenraum. Memorandum zur Südtiroler Berglandwirtschaft, 20: 10-18.
- Zander, K. ve Isermeyer, F. ve Bürgelt, D. ve Christoph-Schulz, I. ve Salamon, P. ve Weible, D. (2013). Erwartungen der Gesellschaft an die Landwirtschaft. Münster: Stiftung Westfälische Landschaft.

iletişim adına hem de kültür adına önemli roller üstlenmiştir. Matbaa aracılığıyla geniş kitlelere yayılan kitle iletişim araçları, insanların dünyalarını genişletmiştir (Brehmos, 2011: 101). Gazeteye başlayan kitle iletişim araçlarının yolculuğu, birkaç yüz yıldır gelişerek devam etmektedir.

Kaynaklar

- Archut, D. ve Stahl, D. ve Kolarow, J. ve Kasper, J. ve Fügen, K. ve Wind, L. ve Seehage, M. ve Heblich, P. ve Paekkel, S. ve Steimann, T. (2013). Welche Möglichkeiten bietet der Einsatz von sozialen Medien im Krisen- und Katastrophenmanagement für die Behörden und die Bevölkerung? Berlin: Hochschule für Wirtschaft und Recht.
- Brehmos, F. (2011). *Kultur im Zeitalter der Massenmedien*. Bonn: Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn.
- Fiehler, R. (1990). Kommunikation, Information und Sprache Alltagsweltliche und wissenschaftliche Konzeptualisierungen und der Kampf um die Begriffe. Weingarten, Rüdiger (Hrsg.): Information ohne Kommunikation? Die Loslösung der Sprache vom Sprecher. Frankfurt am Main: Fischer, s. 99-128.
- Golpon, R. ve Scheper, H. (2005). Prüfungswissen Drucktechnik (Druckerwissen): Lern- und Prüfungsbuch für Drucker und Medien-gestalter. <https://www.eurobuch.com/buch/isbn/9783880136236.html>, 05.02.2021.
- Heckmann, F. (2014). Kulturelle Integration. *Integration von Migranten*, 159-179.
- Lenel, A. (2011). *Sprechen, Schreiben, Lesen - Kinder auf dem Weg zur Schrift*. Frankfurt: Kita Frankfurt.
- Rathmann, M. (2003). *Untersuchungen zu den Reichsstrassen in den Westlichen Provinzen des Imperium Romanum*. Mainz: Verlag Philipp von Zabern.
- Vierzig, S. (2009). *Mythen der Steinzeit Das religiöse Weltbild der frühen Menschen*. Oldenburg: BIS-Verlag der Carl von Ossietzky Universität Oldenburg.
- Wunn, I. (2000). Religion und steinzeitliche Kunst. Die Höhlenmalerei als Spiegel der jungpaläolithischen Geisteswelt September. *Zeitschrift für Religionswissenschaft*, 8 (2): 1-23.

saniyede meydana gelen işlem sayısı, bilgisayarların yapamayacağı kadar yüksektir. Bunun yanı sıra görmenin en şaşırtıcı ve mucizevi yanı, ağ tabakaya düşen ters görüntünün beynin optik merkezinde düzeltilmesi ve görüntüyü düz algılamasıdır (Grasnick, 2020: 244). Beynin görüntüyü algılamasıyla görsel im anlam kazanmakta ve iletişim eylemine katkıda bulunmaktadır.

Görsel imler, iletişim eylemlerinde modern çağlarda da kullanılmaktadır. Özellikle sayısal temel üzerinde gerçekleşen iletişim süreçlerinde çok sayıda piktogram benzeri görsel im kullanılmaktadır.

Kaynaklar

- Becker-Lamers, C. (2007). *Die nationalen Umweltzeichen Zur Entstehung einer globalen Tradition*. Weimar: der Bauhaus-Universität Weimar.
- Gegenfurtner, K. R. ve Walter, S. ve Braun, D.I. (2002). Visuelle Informationsverarbeitung im Gehirn. *Bild Medien Wissen. Visuelle Kompetenz im medienzeitalter*, Ed. Huber, H.D., Lockermann, B. ve Scheibel, M.), München: Kopaed Verlag.
- Grasnick, A. (2020). Virtuelle Illusionen: Die Erzeugung von Raumbildern. *Grundlagen der virtuellen Realität*, Hagen: FernUniversität, s. 213-298.
- Liu, J. (2018). *Chinas Geschichte im Comic - China durch seine Geschichte verstehen - Band 2: Von der Epoche der langen Spaltung bis ins goldene Zeitalter - Von den Drei Reichen bis zur Tang-Dynastie*. Würzburg: TITEL kulturmagazin.
- Staiger, C. (2011). Piktogramme Lasst Bilder sprechen. *Pharmazeutische Zeitung*, 156: 20-25.

lar insanların beyinlerinde deşifre edilip anlaşıldıkça anlam ortaya çıkmış, aynı zamanda anlamaktan kaynaklanan tatmin ve mutluluk da hâsıl olmuştur (Jakobs, 2008: 215).

Kaynaklar

- Alföldy, G. (2011). Tausend Jahre epigraphische Kultur im römischen Hispanien: Inschriften, Selbstdarstellung und Sozialordnung. *Lv-centvm*, 30 (30): 187-222.
- Becker-Mrotzek, M. (2004). *Schreibentwicklung und Textproduktion Der Erwerb der Schreibfertigkeit am Beispiel der Bedienungsanleitung*. Göttingen: Verlag für Gesprächsforschung.
- Blume, C. (2019). *Die Sieger Schreiben Geschichte*. Berlin: Peter Lang.
- Bühler-Otten, S. ve Unverzagt, K. ve Bollinger, H ve Piening, M. ve Brüntrup, J. ve Grommes, P. (2019). *Schreibkompetenzen*. Hamburg: Behörde für Schule und Berufsbildung.
- Dörrie, D. (2019). *Leben, schreiben, atmen Eine Einladung zum Schreiben*. Zürich: Diogenes Verlag.
- Hedlefs, B. (2014). *Das Erlernen der Kulturtechniken "Lesen" und "Schreiben" in der Grundschule im Spannungsfeld der neuen Medien*. Frankfurt am Main: Deutsches Institut für Internationale Pädagogische Forschung.
- Horster, M. (2015). Learning by Doing. Schreibübungen auf Ostraka, Lesen und Schreiben in den römischen Provinzen, Ed. M. Scholz, M. Horster, Mainz: Johannes Gutenberg-Universität, s. 1-15.
- Jakobs, E. M. (2008). Textproduktion und Kontext. Domänenspezifisches Schreiben. *Textlinguistik*. Ed. Nina Janich, Tübingen: Narr Studienbücher, s. 151-166.
- Sánchez, H. D. E. (2018). "Ornithorhynchus paradoxus": la recepción de la filosofía de Arthur Schopenhauer entre 1818 y 1848. *Anales del Seminario de Historia de la Filosofía*, 35 (1): 127-156.
- Steinbrink, C. ve Lachmann, T. (2014). *Entwicklung des Lesens und Schreibens. Lese-Rechtschreibstörung*, Berlin: Springer-Verlag Berlin Heidelberg, s. 17-47.

lerin kullanıldığı antik çağların ardından, papirüsler üzerine yazılmış mektuplar yaygınlaşmıştır. Ancak kâğıdın seri üretimi ve yaygınlaşmasıyla birlikte mektupla haberleşme tüm dünyada en sık başvurulan iletişim tekniği olmuştur.

İlk zamanlarda içten duyguları maddesel olanaklarla aktarmanın en elverişli aracı olan mektup daha sonraki zamanlarda hastalıklardan ölümlere, aşktan parasızlığa kadar tüm durumları aktaran iletişim tekniği olarak kullanılmıştır. Tek zorluğu okuma yazma bilme zorunluluğu olan mektup, o dönemlerdeki komşu ve arkadaş samimiyetiyle de kullanımı kolaylaşan iletişim aracı olmuştur (İqbal ve Anwar, 2013: 611).

Kaynaklar

- Hutchinson, G. O. (1993). Ciceros Briefe als Literatur. *Hermes*, 121 (4): 441-451.
- İqbal, T. ve Anwar, B. (2013). Communication Strategies: A Critical Discourse Analysis of a Business Letter. *Middle East Journal of Scientific Research*, 16 (5): 607-613.
- Kortus, M. (1999). Briefe des Apollonios-Archives aus der Sammlung Papyri Gissenses. Gießen: Universitätsbibliothek Gießen.
- Kramer, S. N. (1963). *The Sumerians*. London: The University of Chicago Press.
- Kuhlmann, P. (2014). *Römische Briefliteratur: Plinius und Cicero Lehrerband*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht GmbH & Co.
- Mughal, H. *Writing Skills Writing Style Writing Business Letters Electronic Communication*
- Osterhammel, J. (1995). Außereuropäische Geschichte: Eine historische Problemskizze. *Geschichte in Wissenschaft und Unterricht*, 46 (5/6): 253-276.
- Prabavathi, R. ve Nagasubramani, P. C. (2018) Effective Oral and Written Communication. *Journal of Applied and Advanced Research*, 3 (S1): 29.
- Stamm, P. (2008). *Der Brief*. Frankfurt am Main: S. Fischer Verlag GmbH.

Zhang, X. ve Zhang, R. (2018). Evolution of Ancient Alphabet to Modern Greek, Latin and Cyrillic Alphabets and Transcription between Them. 2018 4th International Conference on Economics, Social Science, Arts, Education and Management Engineering (ESSAEME 2018), July 28-29, 2018 in Huhhot, China.

Matbaa işletmelerinin sayısı arttıkça bu alanda rekabet ortamı da artmış, matbaalar en yeni ve en iyi sonuç veren tekniklerle çalışmaya başlamıştır.

Matbaacılık için matbaada baskıdan önce hazırlık aşaması denildiği anda akla gelen CTP (computer to plute), bilgisayardan kalıba pozlandırma olarak bilinmektedir. Bu teknoloji sıkça kullanılan bir teknolojidir. Ofset baskının daha kolayı olan CTP, kalıba aktarım yapılırken filme gerek duyulmadan baskı işleminin yapılmasıdır. Ayrıca film ile çalışma yapılacağı durumlarda hata riski daha fazla olmaktadır. Günümüzde matbaada baskıdan önce hazırlık aşaması çalışmalarında CTP'den yararlanılmakta, daha az maliyet gerektiren bu çalışmalarda daha kaliteli sonuçlar elde edilebilmektedir (<https://globalbasim.com.tr/>, 2021). Matbaa tekniği de, gelişen teknolojiye koşut olarak kendini yenilemekte ve en nitelikli baskıları yapmaya çalışmaktadır.

Kaynaklar

- Bechtold, S. (2015). *3D Printing and the Intellectual Property System*. Geneva: World Intellectual Property Organization.
- Chow, K. (2007). Reinventing Gutenberg: Woodblock and Movable-Type Printing in Europe and China. *Print Culture Studies after Elizabeth L. Eisenstein*, Ed. Sabrina Alcorn Baron, Eric N. Lindquist, E. F. Shevlin, Massachusetts: University of Massachusetts Press.
- Dörsam, E. (2012). Druckverfahren und Bedruckstoffe der Zukunft. *Wochenblatt für Papierfabrikation*, 140 (10):777-779.
- Eldeniz, L. (1994). Basım Tekniklerinin Tarihsel Gelişimi. *Marmara İletişim Dergisi*, 5: 159-162.
- Gunaratne, S. A. (2001). Paper, Printing and the Printing Press. *Gazette*, 63 (6): 459- 479.
- <https://globalbasim.com.tr/> (2021). *Baskı Öncesi ve Sonrası Yapılan İşlemler*. https://globalbasim.com.tr/index.php?route=bossblog/article&blog_article_id=3, 18.02.2021.

<https://www.history.com/> (2021). Printing Press. <https://www.history.com/topics/inventions/printing-press>, 09.02.2021.

Matković, K. ve Szalavári, Z. ve Traxler, C. ve Gervautz, M. (2002). *Virtual Gutenberg's Printing Press*. Vienna: Institute of Computer Graphics and Algorithms.

İletişimin fiziksel yapısı da içeriği de, gelişen tekniklerle birlikte çok değişmiş ve dünyayı da değiştirmiştir.

Kaynaklar

- Banholzer, V. M. ve Weber, R. (2020). *Gamification und Innovationskommunikation: Konturierung von Industrie 4.0 mittels angewandter Spielformen als Interactive Storytelling*. Switzerland: Springer, s. 241-255.
- Bosch (2020). *Bosch Unternehmensgeschichte*. Stuttgart: Bosch.
- Herold, G. (2013). Elektrische Energieversorgung - Eine kleine Einführung. Ed. Dr. Jürgen Schlembach, Wilburgstetten: Schlembach Fachverlag.
- Kaminskij, K. (2011). Die Erfindung der Elektrizität in Russland. Zur Poetik wissenschaftlicher Anfangserzählungen. *Welt der Slaven-Halbjahresschrift für Slavistik*, 56 (1): 155-170.
- Klein, R. (2011). *Das neue Werkbuch Elektronik Das komplette Know-how der Elektronik aktuell erklärt*. München: Franzis Verlag GmbH.
- Kraft, J. M. (2015). Das Medium elektrische Beleuchtung und seine Auswirkung auf das 19. Jahrhundert. München: GRIN Verlag.
- Ohl, M. ve Özdemir, E. D. ve Hartmann, N. ve Henßler, M. ve Fleischer, B. (2015). *Elektrolyse und Brennstoffzelle*. Stuttgart: Universität Stuttgart Institut für Energiewirtschaft und Rationelle Energieanwendung.
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı (2011). *Elektrik-Elektronik Teknolojisi Elektrğin Temel Esasları*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı.
- Zoth, C. (2008). Galvani und Volta. http://www.physik.uni-regensburg.de/forschung/brack/seminars/EDS_WS08/EDS-3a.pdf, 04.02.2021.

vd., 2016: 2). Fransa'da başlayan telgraf sistemi kısa zamanda Amerika'da ve tüm dünyada kullanılan haberleşme aracına dönüşmüştür.

Telgraf tekniği, nokta ya da çizgi olarak şekillerin çizilmesiyle ileti aktarırken, sesli olarak çalışan telgraf modelleri de bulunmaktadır. Münih Üniversitesi fizikçilerinden Carl Steinheil, iki yönde akım verebilen bir endüktör kullanımıyla çok daha farklı bir telgrafın ortaya çıkmasını sağlamıştır (Mittler, 2005: 211). Telgraf, özellikle devlet kurumları arasındaki iletişimi kolaylaştırmış, I. Dünya Savaşı sırasında Avrupa devletleri arasındaki iletişimde belirleyici rol oynamıştır.

Telgrafın Osmanlı Devleti'nde ilginç bir öyküsü vardır. Bir görüşe göre, Samuel Morse bulduğu aletle, Amerika ve Avrupa'da yardımcı olacak devlet bulamadığı için İstanbul'a gelmiş, Sultan Abdülmecid Han'dan yakın ilgi görmüştür. Varna'dan saraya kadar gelen hat tamamlanınca Sultan'a 'Emredin yazalım.' dediği kayıtlarda yer almaktadır (Şahin, 2020). Bazı kaynaklarda da, ilk telgraf hattının 9 Eylül 1855 yılında Edirne-Varna-Kırım arasında kurulduğu, Kırım'dan İstanbul'a çekilen ilk telgrafta Kırım şehri olan Sivastopol'un Rus işgalinden kurtarıldığı bildirilmektedir (<http://www.osmanli700.gen.tr/>, 2021; İbrahim, 2018: 196). Bu bağlamda Osmanlı Devleti, bir şekilde modern iletişim araçlarından birinin yaşama girmesine de öncülük etmiştir.

Kaynaklar

- Gathen, J. (2007). Zimmermann Telegram: The Original Draft. *Cryptologia*, 31 (1): 2-37.
- <http://www.osmanli700.gen.tr/> (2021). İlk Telgraf Hattı. <http://www.osmanli700.gen.tr/sectik/sectik2.html>, 05.02.2021.
- İbrahim, M. A. K. (2018). Osmanlı Telgraf Mühendisleri. *Turkish Studies*, 13 (16) 185-198.
- Mittler, E. (2005). *Wie der Blitz einschlägt, hat sich das Räthsel gelöst*. Göttingen: Georg-August-Universität.

- Satrya, G. B. ve Daely, P. T. ve Arief, M. (2016). Digital Forensic Analysis of Telegram Messenger on Android Devices. 2016 International Conference on Information und Communication Technology and Systems (ICTS), Surabaya, Indonesia, 10.12.2016.
- Şahin, H. M. (2020). Eski Payitaht Edirne, Osmanlı Döneminde Varna ile İstanbul arasında ‹Telgraf Hattı›yla Köprü Oldu. <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/eski-payitaht-edirne-osmanli-doneminde-varna-ile-istanbul-arasinda-telgraf-hattiyla-kopru-oldu-/2016653>, 05.02.2021.
- Zenner, H. P. (1997). Die Kommunikation des Menschen: Hören und Sprechen. *Physiologie des Menschen*, Berlin: Springer, s. 259-277.

lerle birlikte gelişmiş, kullanımını kolaylaşmış ve dünyanın her yanına yayılmıştır. Zamanla, ankesörlü telefonlar, telsiz telefonlar, mobil telefonlar gibi türler ortaya çıkmıştır. Telefon, modern çağdaş insan yaşamının ayrılmaz bir unsuru olmuştur (Till, 209: 32). İş dünyasından özel kişilere kadar dünyada sayısız insan telefon kullanmaktadır.

Osmanlı Devleti, Tanzimat Fermanı'yla birlikte modernleşmeye dayalı bir merkezileşme politikası benimsemiştir. Merkezileşme politikası, başkent İstanbul ve taşra vilayetlerinin muntazam şekilde birbirine eklenmesini ve toplumsal kalkınmanın sağlanmasını amaçlamıştır. Doğrudan iletişim sağlanması nedeniyle 1880'lerde dünyada hızla yayılan telefon, Sultan II. Abdülhamid döneminde Osmanlı'da kullanılmaya başlanmıştır (Bingül, 2020: 297). Osmanlı döneminde İstanbul'da yaygınlaşan telefon, Türkiye Cumhuriyeti döneminde tüm bölgede ve illerde yaygınlaşmıştır.

Kaynaklar

- Armbrust, S. (2004). *Geschichte und Entwicklung des Telefons - Auswirkungen auf die Gesellschaft*. München: GRIN Verlag.
- Bingül, Ş. (2020). Osmanlı Devleti'nde İletişim Araçlarının Kontrolü: "Telefon Tevkifleri". *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, 21 (2): 293-320.
- Kreienbrock, M. ve Phi, P. T. ve Reinhardt, D. ve Sander, C. (2006). *Das Telefon, seine Netze und deren Einflüsse auf den privaten Alltag*. Ilmenau: Goethe Schule Ilmenau Staatliches Gymnasium.
- Picot, A. ve Kränzle, H. P. (1981). *Telexnutzung im Unternehmen und ihre Bedeutung für die Ausbreitung von Teletex*. Hannover: Universität Hannover.
- Till, F. (2009). *Die Geschichte des Telefons und der Einfluss im Ersten Weltkrieg*. München: GRIN Verlag.
- Wyss, A. ve Hofer, K. (1978). *Aus der Geschichte des Telefons*. SumtiB/ Sonntag, 47: 76-77.

niğinin çeşitli işlevleri, değişik ortamlarda her türlü anlatıma olanak vermektedir.

Özellikle analog fotoğraf tekniğinde, kişi istediği her anlamı fotoğrafa yükleyebilmekte, duygu, düşünce ve görüşlerini aktarabilmektedir (Kurgusal fotoğraf, fotoğrafçının özel bir konseptle hareket etmesi, makine ayarları kadar görüntüyü de kuruluması ve sistemli bir şekilde fotoğraflarında diğerlerinden farklı olmayı amaçlamasıyla ortaya çıkan fotoğraftır (Haltenhof, 2021). Bu teknikle fotoğrafçı, fotoğrafı sanata dönüştürmekte ve fotoğrafa düşünsel, ideolojik, bazen güncel bir anlam yüklemektedir. Dışavurumcu fotoğraf, duygu ve düşüncelerin hiçbir etki altında kalmaksızın dışı vurulduğu fotoğraftır.

Fotoğrafın fiziksel biçimini, öyküyü içine alan kadraj oluşturmaktadır. Kadrajın kesin kuralları yoktur, ancak deneyimsel ilkeleri vardır. Teknik olarak, kadrajın içinde anlamı olan bir konu bulunmak zorundadır (Schreiber, 2004: 56). İnsan, her türlü durumunu, psikolojisini, beklentilerini, dileklerini, izlenimlerini fotoğrafla anlatabilmekte ve anlayabilmektedir. Kişilerin yanı sıra gruplar ve kurumlar da fotoğraf tekniğiyle insanlara ve diğer gruplara anlatımda bulunmaktadır (Werckmeister, 2011: 85). Görmeye dayalı fotoğraf, kolay anlaşılabilir niteliğiyle hemen her alanda kullanılmaktadır.

Kaynaklar

- Braune, M. (2015). *Die (R)Evolution Bewegtbild aus und mit der Fotografie-Vom stehenden und bewegten Bild zum heutigen Lebensstandard*. Mittweida: University of Applied Sciences.
- Cereci, S. (2008). *Mağaradan Ekrana Görüntünün Öyküsü*. Ankara: Nobel.
- Chang, C. (2003). Beyond Pop's Image: The Immateriality of Everyday Life. *Bulletin*, 15: 5–24.
- Dombrow, C. ve Mann, D. ve Pacek, A. ve Zambito, A. ve Tedesco, H. (2018). *Landschaft Licht und Architektur-Fotografie*. München: Franzis Verlag GmbH.

- Fritsch, D. (2017). Photogrammetrische Auswertung digitaler Bilder – Neue Methoden der Kamerakalibration, dichten Bildzuordnung und Interpretation von Punktwolken. *Photogrammetrie und Fernerkundung*, Ed. Christian Heipke, Stuttgart: E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung, s. 157-196.
- Haltenhof, M. (2021). Fotografieren lernen in 26 Schritten (+PDF) [Guide]. <https://www.matthiashaltenhof.de/blog/fotografieren-lernen/>, 11.02.2021.
- Latorre-Izquierdo, j. (2015). Pictorialism in Spanish Photography: 'Forgotten' Pioneers. *History of Photography*, 29 (1): 60-71.
- Mihalic, A. (2017). Pictorialism and Sartorial Symbolism: A Poetic Response to Modernity at the Turn of the Twentieth Century. Culture Costume and Dress Conference, Birmingham, UK, 2017.
- Mihas, P. (2001). A Historical Example of the use of the Camera Obscura. *The School Science Review*, 82 (301): 103-105.
- Schreiber, W. (2004). Der Historiker und die Bilder. *Grundlegungen für den Geschichtsunterricht*. Ed. Schreiber, Bilder aus der Vergangenheit - Bilder der Vergangenheit? - Neuried : Ars una, s. 21-63.
- Staiger, M. (2012). Bilder erzählen: Zum Umgang mit visueller Narrativität im Deutschunterricht. *Bilder in Medien, Kunst, Literatur, Sprache, Didaktik*, Ed. Ingelore Oomen-Welke, Michael Staiger, Freiburg im Breisgau: Fillibach, s. 41-51.
- Werckmeister, O. K. (2011). Picassos Guernica Vom propagandistischen Auftragsbild zur politischen Ikone. *Bilder, die Geschichtescheiben 1900 bis heute*. Ed. Gerhard Paul, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht GmbH & Co. KG, s. 80-87.

neredeyse olduğu gibi dünyanın diğer tarafında neler olduğunu görmeye olanak verir. Web, bilgilere, fikirlere ve ortak ilgi alanlarına anında erişimi ve bu fikir alışverişini destekler (Adu ve Olatundun 2013). Modern çağın en popüler teknolojisi internet ve internet, insanları orada ulaşmak istediği fantastik bir dünyaya götürmektedir.

Örgün eğitim alanında, çevrimiçi öğrenme programlarındaki artışta ve bilgisayarın sınıfta bir öğrenme destek aracı olarak kullanımında görüldüğü gibi, BİT'ler öğrencinin algılama, anlama ve iletişim kapasitesini genişletmek için araçlar olarak giderek daha fazla kullanılmaktadır. Üniversiteler, araştırmacıları e-posta ve veri alışverişi için birbirine bağlamak için internet ve birlikte çalışabilir bilgisayar sistemleri mühendisliğinde kesinlikle lider olsalar da, eğitim ve öğretim için BİT kullanımı toplumdaki diğer sektörlerin gerisinde kalmıştır (Moodly ve EO Adu, 2014: 199). ICT, insanlara ve öğrencilere çok sayıda olanak sağlamaktadır. Modern çağda, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmayan çok az eğitim kurumu kalmıştır.

Kaynaklar

- Ackeren, I. ve Klein, E. D. (2014). Woher und Wohin. Soziale Herkunft und Bildungserfolg. *Zentrale Grundlagen und Befunde der Schulleistungsvergleichsstudien*. Ed. Wübben Stiftung, Düsseldorf: Wübben Stiftung.
- Brandhofer, G. ve Baumgartner, P. ve Ebner, M. ve Köberer, N. (2019). Bildung im Zeitalter der Digitalisierung. *Nationaler Bildungsbericht*, Band 2, Ed. Christine Trültzsch-Wijnen, Gerhard Brandhofer, Österreich: Simone Breit, Ferdinand Eder, Konrad Krainer, Claudia Schreiner, Andrea Seel, Christiane Spiel, s. 307-362.
- Cassirer, E. (1985). *Symbol, Technik, Sprache Aufsätze aus den Jahren 1927-1933*. Hamburg: Felix Meiner Verlag GmbH.
- Fthenakis, W. E. ve Waltraut, W. (2018). *Bildung braucht digitale Kompetenz Der Einsatz neuer Technologien in der frühen Bildung Herausforderungen und Perspektiven*. Darmstadt: Didacta Verband e. V.

- Geiss, P. (2019). Psychologische Bildung im Psychologiestudium und Psychologieunterricht. *Journal für Psychologie*, 27 (1): 3-29.
- Moodly, A. L. and Adu, E.O. (2014). Information and Communication Technology (ICT) in Education for Sustainable Development (ESD): Quality Teaching and Learning Outcomes. *Journal of Communication*, 5 (2): 197-202.
- Mühlhäuser, M. ve Schieferdecker, I. (2014). Wettbewerbs und Bürgerorientierte Infrastruktur, *Integrierende Informations- und Kommunikationstechnologien (IKT) für die Stadt der Zukunft*, Ed. M. Mühlhäuser, J. Encarnação, Darmstadt: Technische Universität Darmstadt, s. 23-34.
- Woher und Wohin. Soziale Herkunft und Bildungserfolg. Zentrale Grundlagen und Befunde der Schulleistungsvergleichsstudien Adu E.O. ve Olatundun S.A. (2013). The Use and Management of ICT in Schools: Strategies for School Leaders. *European Journal of Computer Science and Information Technology (EJCSIT)*, 1 (2) :10-16.

kaygısı ve egemenlik hırsı arttığından çatışmalar da artmıştır (Castells, 2003, 586). İnsanlar, atmosferi kuşatan ağlarla takip edildiklerinin, denetlendiklerinin farkına varmadan mutlu olduklarını, eğlendiklerini ve yüksek teknoloji kullandıkları için elit olduklarını sanarak yaşamaya devam etmektedir (Bughin vd., 2011: 48). Sosyal medya ortamının, insanların bazı gereksinimlerine karşılık verirken, yüzyüze iletişim, sorun çözücü tartışma gibi bazı gerekli alışkanlıkları ortadan kaldırdığı da düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Badea, M. (2014). Social Media and Organizational Communication. *Social and Behavioral Sciences*, (149): 70 – 75.
- Bughin, J. ve Corb, L. ve Manyka, J. ve Nottebohm, O. ve Chui, M. ve Barbat, B. M. ve Said, R. (2011). *The impact of Internet Technologies: Search*. New York: Mckinsey&Company.
- Castells, M. (2003). *Ağ Toplumunun Yükselişi*. Çev. Ebru Kılıç. İstanbul: bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Cerçi, S. (2017). Bilişim Çağında İletişim İronisi. *Broadcasterinfo*, 155: 128-129.
- Cerçi, S. (2019). Sosyal Medya. İstanbul: Onto.
- Ellison, N. B. ve Lampe, C. ve Steinfield, C. (2009). *Social Network Sites and Society: Current Trends and Future Possibilities*. Interactions, 6-8. <http://www-personal.umich.edu/~enicole/EllisonLampeSteinfeld2009.pdf>. 18.12.2017.
- Grohmann, A. ve Borgmeier, A. ve Buchholz, C. ve Hausmann, N. (2017). Digitale Transformation, das Internet der Dinge und Industrie 4.0: Industrie 4.0, Internet of Things (IoT), Machine-to-Machine, Big Data, Augmented Reality Technologie. Smart Services und Internet der Dinge: Geschäftsmodelle, Umsetzung und Best Practices, München: Carl Hanser Verlag GmbH & Co. KG, s. 1-22.
- Nagy, J. ve Oláh, J. ve Erdei, E. ve Máté, D. ve Popp, J. (2018). The Role and Impact of Industry 4.0 and the Internet of Things on the Business Strategy of the Value Chain—The Case of Hungary. *Sustainability*, 10: 1-25.

- Rawan, S. M. (2002). Modern Mass Media and Traditional Communication in Afghanistan. *Political Communication*, 19 (2): 155-170.
- Rojko, A. (2017). Industry 4.0 Concept: Background and Overview. *International Journal of Information Management*, 11 (5): 77-90.
- Statista.com (2017). Share of Households with a Computer at Home Worldwide from 2005 to 2019. <https://www.statista.com/statistics/748551/worldwide-households-with-computer/>, 02.02.2021.
- Umachandran, K. ve Jurčić, I. ve Della Corte, V. ve Ferdinand-James, D. S. (2018). Industry 4.0.: The New Industrial Revolution. *Big Data Analytics for Smart and Connected Cities*, Hershey: IGI Global, s. 138-156.
- Vössner, S. (2018). Der digitalisierte Mensch Unsere Gesellschaft im Angesicht bisher ungeahnter Möglichkeiten moderner Informations-Sammlung und Verarbeitung. *WINGbusiness*, 4: 9-15.
- Wolfschmidt, G. (2019). *Vorwort Vom Abakus zum Computer - Geschichte der Rechentechnik*, Teil 1. Hamburg: Tredition (Nuncius Hamburgensis; Band 21), s. 12-15.
- Zakari, I. ve Yar, U. M. (2019). *History of Computer and Its Generations*. Katsina State: Umaru Musa Yar'adua University.

Kaynaklar

- Bosshart, S. ve Hofstetter, B. (2017). Was wir bisher über den Medienwandel wissen. *Medien und Meinungsmacht*, Ed. Manuel Puppis, Michael Schenk, Brigitte Hofstetter, Zürich: vdf Hochschulverlag AG.
- Claus, C. (2016). *Die Wirkung und der Einfluss von Massenmedien auf die Mediensozialisation des mündigen Bürgers und die daraus resultierende Verantwortung der Medienkompetenz*. Mainz: Johannes Gutenberg-Universität Mainz.
- Dobrić, B. (2007). Deutschsprachige Presse in Pola / Pula vor 1918. *Biblos*, 56 (1): 7-20.
- Drüeke, R. (2018). Medien, Öffentlichkeit und Demokratie: Zur Watchdog-Funktion von Medien. *Forschungsjournal Soziale Bewegungen*, 31 (3): 19-28.
- Engster, F. ve Schröder, A. (2020). Maß und Messung. Die Naturalisierung von Gesellschaft und Natur. *Zeitschrift für Kritische Sozialtheorie und Philosophie*, 1 (1): 109-147.
- Justh, H. (2018). Einfluss Unterstützter Kommunikation auf die sprachlichen Fähigkeiten von 3 Schülern mit sonderpädagogischem Förderbedarf. *Forschung Sprache*, 1: 4-19.
- Kraus, R. (2013). Die Entstehung der Zeitung. <https://www.grin.com/document/231260>, 03.02.2021.
- Meyer, M. (2013). Die Macht der mediengeprägten öffentlichen Meinung und die Rolle der Prozessbeteiligten in der heutigen Mediengesellschaft. *Der Gerichtsprozess in der medialen Berichterstattung*, Baden-Baden: Nomos, s. 55 – 64.
- Schwind, F. (1950). Die äußeren Bedingungen der römischen Rechtentwicklung. *Römisches Recht*, Wien: Springer Verlag, s. 6-90.

akışı, erişimi ve alış verişi yoğunlaşmıştır. Pratik bilgisayarların ve akıllı telefonların yaygınlaşması sosyal medya olanağını da beraberinde getirmiş, tüm dünya hiç durmadan ve sınır tanımadan ileti paylaşmaya başlamıştır (Tully, 2003: 454). Bir yandan iletişim gereksinimi, diğer yandan eğlenme ve boş zaman geçirme gereksinimi, sosyal medyayı modern çağın en kullanışlı ve yaygın araçlarına dönüştürmüştür.

Kaynaklar

- Asur, S. ve Huberman, B. (2010). Predicting the Future with Social Media. WI-IAT '10 Proceedings of the 2010 IEEE/WIC/ACM International Conference on Web Intelligence and Intelligent Agent Technology. Washington, 31 Ağustos-3 Eylül 2010, s. 492-499.
- Azarshahr, S. F. ve Motamadniya, A. ve Basiri, M. (2013). New Technologies in Modern Architecture and its Interaction with Traditional Architecture. *Research Journal of Chemical and Environmental Sciences*, 1 (3): 70-80.
- Bank, C. M. (2015). The Impact of Social Media: Advantages or Disadvantages. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 4 (2): 1-9.
- Baruah, T. D. (2012). Effectiveness of Social Media as a Tool of Communication and its Potential for Technology Enabled Connections: A Micro-Level Study. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 2 (5): 1-10.
- Khalid, H. (2017). The Effects of Social Networks on Pakistani Students. *Journal of Information Technology & Software Engineering*, 7 (3): 1-6.
- Miller, D. ve Costa E. ve Haynes, N. ve McDonald, T. ve Nicolescu, R. ve Sinanan, J. ve Spyer, J. ve Venkatraman, S. ve Wang, X. (2016). *How the World Changed Social Media*. London: University College London.
- Sutton, B. (2013). The Effects of Technology in Society and Education. Yayınlanmamış Master Tezi, New York state Üniversitesi.
- Taprial, V. ve Kanwar, P. (2012). *Understanding Social Media*. London: Bookboon.

- Tully, C. J. (2003). Growing Up in Technological Worlds: How Modern Technologies Shape the Everyday Lives of Young People. *Bulletin of Science, Technology & Society*, 23 (6): 444-456.
- Turner, J. (2017). Social Media Impact. University of Oxford Digital Communications Office. <https://www.ox.ac.uk/sites/files/oxford/Social%20Media%20Impact%20-%20Jessica%20Turner%20UAS.pdf>. 27.12.2020.
- Yoon, K. ve Sims, J. D. (2016). Integrating Social Media and Traditional CRM. *Social Media and Networking: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, Ed. Austin DeMarco, 327-422, Hershey: IGI Global.

gerdan yararlanmaktadır. Dünya genelinde 3.7 milyar kişi mail adresi kullanırken (Tschabitscher, 2017), 4 milyar kişi internetten yararlanmaktadır (<http://www.internetworldstats.com>, 2017). Çok sayıda insan iletişim kurmak için teknolojiyi kullanmakta, teknoloji üreticileri de insanlara sürekli çekici ve etkileyici ürünler tasarlamaktadır (Dolinšek and Štrukelj, 2012: 47). Modern çağ, tüm yeryüzünü modern ağların sardığı, dünyanın dört bir yanına sayısız iletinin aktarıldığı, teknolojik zihin kontrolü teorilerinin yaygınlaştığı ve teknolojinin insanlar üzerinde mutlak bir egemenlik kurduğu hipermodern dönemdir (Cerci, 2017: 101). Dünyanın hemen her yerinde yaşayan insanlar, yaşamlarını kuşatan modern ağlarla birlikte modern dünyanın koşullarına uyum sağlarken, medyadan aldıkları iletilerle beyinleri de medyatik kodlarla çalışmaktadır.

Kaynaklar

- Buckingham, D. (2008). *Youth, Identity, and Digital Media*. Massachusetts: Institute of Technology.
- Castells, M. (2003). *Ağ Toplumunun Yükselişi*. Çev. Ebru Kılıç. İstanbul: Bilgi.
- Cerci, S. (2017). *Bilişim Çağında İletişim İronisi*. Broadcasterinfo, 56: 100-101.
- Dolinšek, S. ve Štrukelj, P. (2012). Technology, Wealth and Modern Management of Technology. *Managing Global Transitions*, 10 (1): 29-49.
- European Parliament (2015). Trafficking in Human Organs. Policy Department, Directorate-General for External Policies. http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/549055/EXPO_STU%282015%29549055_EN.pdf.
- Eynden, E. V. ve Corti, L. (2011). *Managing and Sharing Data*. 3. Baskı. Essex: UK Data Archive.
- Komunikasi, S. (2016). *Internet Users Survey 2016*. Darul Ehsan: Malaysian Communications and Multimedia Commission.
- Sarkhel, J. K. ve Das, P. (2013). Towards a New Generation of Reading Habits in Internet Era. -24th National Seminar of IASLIC / DDU-GU/ Special Pub. 50: 94-102.

- Tschabitscher, H. (2017). How Many Email Users Are There? <https://www.lifewire.com/how-many-email-users-are-there-1171213>. 11.09.2017.
- Scheich, H. ve Braun, A. K. (2008). Risiken und Nebenwirkungen: Der Einfluss visueller Medien auf die Entwicklung von Gehirn und Verhalten. *Neue Medien in der Bildung-Lernformen der Zukunft*. Ed. Rolf Wernstedt, Marei John-Ohnesorg. Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung, s. 15-22.

luluklarını sorgulayamayan bireylerin çoğunlukta olduğu toplumlarda da kapital sahiplerinin medya aracılığıyla egemenliği sürekliliğini güvence altına almaktadır.

Modern çağın en etkin toplumsal dinamiği olan sosyal medya, tüm insanların ilgisini çekip türlü olanaklar sunarken, sosyal medyayı ellerinde tutamlar da dünyada önemli bir egemenlik gücünü elde etmişlerdir.

Kaynaklar

- Avanso, A. ve Visser, D. (2016). Analytics and Performance Measurement Frameworks for Social Customer Relationship. *Social Media and Networking: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, Ed. Lindsay Johnson, Hershey: IGI, s. 251-280.
- Baehr, P. (2013). The Honored Outsider: Raymond Aron as Sociologist. *Sociological Theory*, 31 (2): 93-115.
- Burke, J. ve Bergman, J. ve Asimov, I. (1985). *The Impact of Science on Society*. Washington: National Aeronautics and Space Administration.
- Bryant, A. (2014). Thinking about The Information Age. *Informatics*, (1): 190-195.
- Cereci, S. (2014). Televizyonun En Çok İzlenen Medya Olmasındaki Temel Etken: Popüler Kültür. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 30: 27-44.
- Dowling, C. M. ve Wichowsky, A. (2015). Attacks without Consequence? Candidates, Parties, Groups, and the Changing Face of Negative Advertising. *American Journal of Political Science*, 59 (1): 19-36.
- Enns, P. K. (2014). The Public's Increasing Punitiveness and Its Influence on Mass Incarceration in the United States. *American Journal of Political Science*, 58 (4): 857-872.
- Fotis, J. N. (2015). The Use of Social Media and Its Impacts on Consumer Behaviour: the Context of Holiday Travel. Basılmamış doktora tezi, Bournemouth Üniversitesi.
- Hainmuller, J. ve Hophins, D. J. (2015). The Hidden American Immigration Consensus: A Conjoint Analysis of Attitudes toward Immigrants. *American Journal of Political Science*, 59 (3): 529-548.
- Hesketh, I (2014). The Story of Big History. *History of the Present*, 4 (2): 171-202.

- Kelley, J. G. ve Simmons, B. A. (2015). Politics by Number: Indicators as Social Pressure in International Relations. *American Journal of Political Science*, 59 (1): 55-70.
- Nicholson, S. P. ve Hansford, T. G. (2014). Partisans in Robes: Party Cues and Public Acceptance of Supreme Court Decisions. *American Journal of Political Science*, 58 (3): 620-636.
- Patelis, K. (2013). *Political Economy and Monopoly Abstractions: What Social Media Demand. Social Media Monopolies and Their Alternatives*. Amsterdam: Institute of Network Cultures.
- Threadcraft, S. (2014). Intimate Injustice, Political Obligation, and the Dark Ghetto. *Signs*, 39 (3): 735-760.
- Yaylagül, L. (2010). *Kitle İletişim Kuramları*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Weerd, H. D. ve Ming-Kin, C. Hou-leong, H. (2016). Chinese Empires in Comparative Perspective: A Digital Approach. *Verge: Studies in Global Asias*, 2 (2): 58-69.

biçimde tasarlanmış araçlardır (Geiring, 2016: 188). Modern çağın yüksek ritimli yaşam biçimine kapılmış insanlar, mecburen sosyal medyayı da kullanmaktadır. Çünkü sosyal medya, modern çağ tasarımının başat unsurudur.

Geleneksel medyanın saf ve masum karakterine karşılık, modern sosyal medya daha gizli emeller üzerine tasarlanmıştır (Puschmann ve Peters, 2015: 19). Geleneksel medya, haber verme ve bilgi aktarma amacıyla çalışmıştır. Modern çağda boş zaman artmıştır ve insanlar daha çok eğlenmeye başlamıştır. Sosyal medya da boş zaman geçirmenin temel araçlarıdır. Görkemli eğlencelerle insanları kendine çekmektedir. Geleneksel medyanın ciddi ve ağırbaşlı yaklaşımı artık yoktur. Sosyal medya ise insanları denetim altına alma ve yönetme amacıyla işlenmektedir (Poleshova, 2020). Örtülü bir ekonomi-politik strateji olarak üretilen sosyal medya, bir tür modern monarşi örneği oluşturmaktadır.

Kaynaklar

- Agger, B. (1991). Critical Theory, Poststructuralism, Postmodernism: Their Sociological Relevance. *Annual Review of Sociology*, 17: 105-131.
- Aiman-Smith, L. ve Green, S. G. (2002). Implementing New Manufacturing Technology: The Related Effects of Technology Characteristics and User Learning Activities. *The Academy of Management Journal*, 45 (2): 421-430.
- Arhipova1, S. V. ve Sergeeva, O. S. (2014). Features of the Information and Communication Technology Application by the Subjects of Special Education. *International Education Studies*, 8 (6): 162-170.
- Cerci, S. (2008). Ortak Kültürün Aracı: Medya. *Broadcasterinfo*, 52: 120-121.
- Chabot, S. ve Duyvendak, J. W. (2002). Globalization and Transnational Diffusion between Social Movements Reconceptualizing the Dissemination of the Gandhian Repertoire and the 'Coming out' Routine. *Theory and Society*, 31 (6): 697-740.

- Chaney, C. ve Robertson, R. V. (2015). Armed and Dangerous? An Examination of Fatal Shootings of Unarmed Black People by Police. *The Journal of Pan African Studies*, 8 (4): 45-78.
- Duncker, H. (2001). Symbolic Communication in Multidisciplinary Cooperations. *Science, Technology & Human Values*, 26 (3): 349-386.
- Facchini, F. ve Melki, M. (2011). Ideology and Cultural Change: A Theoretical Approach. Association for the Study of Religion, Economics & Culture, ASREC Annual Meeting, April 7 – 10, 2011 Hyatt Regency, Crystal City (Washington DC).
- Fomin, V. (2020). *Digitale Revolution: Herausforderungen und Lösungsansätze für die Beschäftigungspolitik Abschlussarbeit im Rahmen des Masterstudiengangs Technologie-orientiertes Management*. Braunschweig: Technische Universität Braunschweig.
- Geiring, S. (2017). *Risiken von Social Media und User Generated Content Social Media Stalking und Mobbing sowie datenschutzrechtliche Fragestellungen*. Berlin: Peter Lang.
- Hart, H. (1946). Technological Acceleration and the Atomic Bomb. *American Sociological Review*, 11 (3): 277-293.
- Kaufmann, K. M. (2002). Culture Wars, Secular Realignment, and the Gender Gap in Party Identification. *Political Behavior*, 24 (3): 283-307.
- Mileti, D. S. ve Cress, D. M. ve Darlington, J. D. (2002). Earthquake Culture Can Corporate Action. *Sociological Forum*, 17 (1): 161-180.
- Oudshoorn, N. ve Rommes, E. ve Stienstra, M. (2004). Configuring the User as Dverybody: Gender and Design Cultures in Information and Communication Technologies. *Science, Technology & Human Values*, 29 (1): 30-63.
- Özdemir, Ö. (2008). Mobil İletişim Teknolojileri ve Üçüncü Nesil (3n). *Broadcasterinfo*, (58): 112-114.
- Paiva, S. A. ve Giglio, J. S. ve Lima, C. S. P. ve Silveira, P. (2015). Hypermodern Hearts: What Makes Them Suffer and Become Ill? *Open Journal of Medical Psychology*, (4): 67-81.
- Poleshova, A. (2020). *Statistiken zum Thema Soziale Netzwerke*. <https://de.statista.com/themen/1842/soziale-netzwerke/>, 18.02.2021.
- Puschmann, C. ve Peters, I. (2015). Informationsverbreitung in sozialen Medien. *Handbuch Soziale Medien*, Ed. Schmidt, Jan-Hinrik Taddicken, Monika, Wiesbaden: Springer, s. 1-23.
- Reitz, J. G. ve Sklar, S. M. (1997). Culture, Race and the Economic Assimilation of Immigrants. *Sociological Forum*, 12 (2): 233-277.

- Steensma, H. K. ve Marino, L. ve Weaver, K. M. ve Dickson, T. H. (2000). The Influence of National Culture on the Formation of Technology Alliances by Entrepreneurial Firms. *The Academy of Management Journal*, 43 (5): 951-973.
- Worldbank.org (2012). *Changing ages, changing bodies, changing times—Adolescent boys and girls*. <http://sit.terresources.worldbank.org/INT/WDR2012/Resources/7778105-1299699968583/7786210-1316090663409/Spread-3.pdf>. 29.12.2017.
- Wuthnow, R. ve Witten, M. (1988). New Directions in the Study of Culture. *Annual Review of Sociology*, 14: 65.

Kaynaklar

- Adolf, M. (2015). Medienarbeit zwischen Ausdruck und Ausbeutung Zur Konzeption des Arbeitsbegriffs im digitalen Medienregime. Medien-Arbeit im Wandel, Ed. Jeffrey Wimmer ve Maren Hartmann, Medien-Arbeit im Wandel. Theorie und Empirie zur Arbeit mit und in Medien. Wiesbaden: Springer 17-38.
- Anderssen-Reuster, U. ve Meibert, P. ve Meck, S. (2013). Psychotherapie und buddhistisches Geitestraining. Stuttgart: Schattauer.
- Brahbam, D. C. (2015). Studying Normal, Everyday Social Media. *Social Media & Society*, 1 (1): 1-2.
- Chan, S. M. ve Cho, M. and Lee, S. (2013). User Perceptions of Social Media: A Comparative Study of Perceived Characteristics and User Profiles by Social Media. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 3 (4): 149-178.
- David, R. (2014). *Meine Akte*. Berlin: Verlag.
- Duchrow, U. ve Bianchi, R. ve Krüger, R. ve Petracca, V. (2006). *Solidarisch Mensch werden. Psychische und soziale Destruktion im Neoliberalismus-Wege zu ihrer Überwindung*. Hamburg: VSA-Verlag.
- Erpenbeck, J. ve Sauter, W. (2019). *Wertungen Werte*. Berlin: Springer-Verlag.
- Fredette, J. and Marom, R. and Steinert, K. and Witters, L. (2012). *The Promise and Peril of Hyperconnectivity for Organizations and Societies. The Global Information Technology Report 2012 Living in a Hyperconnected World*. Geneva: SRO-Kundig.
- Gjylbegaj, V. ve Abdi, H. M. (2019). The Effects of Social Media on Family Communication in the UAE. *Media Watch*, 10 (2): 387-397.
- Graser, S. ve Stöver, H. ve Koch-Göppert, G. ve Krischke, N. R. (2013). *Manual zur Qualitätssicherung in der HIV-Prävention für und mit MigrantInnen Silke*. Bremen: Niebank-Rusch-Verlag.
- Guedes, A. L. and Faria, A. (2007). Globalization and International Management: In Search of an Interdisciplinary Approach. *Brazilian Administration Review*, 4 (2): 20-39.
- Hall, W. and Tinati, R. and Jennings, W. (2018). From Brexit to Trump: Social Media's Role in Democracy. *Computer*: 51 (1): 18-27.
- Han, M. C. (2014). How Social Network Characteristics Affect Users' Trust and Purchase Intention. *International Journal of Business and Management*, 9 (8): 122-132.
- Haubner, T. (2017). *Die Ausbeutung der sorgenden Gemeinschaft*. Frankfurt: Campus Verlag.

- Hecken, T. ve Kleiner, M. S. (2019). *Handbuch Popkultur*. Stuttgart: Springer-Verlag.
- Hudson, S. and Huang, L. and Roth, M. S. and Madden, T. J. (2015). The Influence of Social Media Interactions on Consumer-Brand Relationships: A Three-Country Study of Brand Perceptions and Marketing Behaviors. *International Journal of Research in Marketing*, 33 (1): 27-41.
- Jansen, J. C. (2012). *Kolonialismus: Geschichte, Formen, Folgen*. München: Verlag C.H.Beck oHG.
- Ki, C. W. ve Kim, Y. K. (2019). The Mechanism by Which Social Media Influencers Persuade Consumers: The Role of Consumers' Desire to Mimic. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/mar.21244>, 26.12.2019.
- Maragkos, M. (2013). Multiple Ichs – Nur ein psychologisches Konzept oder ein existentielles Thema des Menschen? *Psychotherapie*, 18 (18-2): 7-17.
- Mikula, G. (2002). Gerecht und ungerecht: Eine Skizze der sozialpsychologischen Gerechtigkeitsforschung. [Just and unjust: A sketch of social-psychological research on justice]. *Gerechtigkeit als Voraussetzung für effizientes Wirtschaften*, Publisher: Metropolis, Ed. M. Held, G. Kubon-Gilke, R. Sturn, pp. 263-283.
- Miller, D. and Costa, E. and Haynes, N. and McDonad, T. and Nicolescu, R. and Sinanan, J. and Spyer, J. and Venkatraman, S. and Wang, X. (2016). *How the World Changed Social Media*. London: UCL Press.
- Peschel, M ve Irion, T. (2016) *Neue Medien in der Grundschule 2.0 Grundlagen – Konzepte – Perspektiven*. Frankfurt: Grundschulverband e. V.
- Prümper, J. ve Brutzki, U. ve Felder-Roussety, T. ve Härtwig, C. ve Mohrmann, A. ve Peters, M. ve Sachse, K. (2017). *Vielfalt in Betrieb und Verwaltung Eine qualitative Analyse im Dienstleistungssektor unter besonderer Berücksichtigung der betrieblichen Mitbestimmung*. Düsseldorf: Hans-Böckler-Stiftung.
- Rajeev, M. M. and Jobilal, (2015). Effects of Social Media on Social Relationships: A Descriptive Study on the Impact of Mobile Phones among Youth Population. *International Research Journal of Social Sciences*, 4 (2): 11-16.
- Rauthmann, J. f. (2017). *Psychodynamisches Paradigma*. Deutschland: Springer.

- Rowson, J. (2019). Spiritualise Wie spirituelle Sensibilität helfen kann, den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts zu begegnen. <https://www.progressives-zentrum.org/wp-content/uploads/2019/02/Spiritualise.pdf>, 26.12.2019.
- Sano, K. (2014). Do Social Media Marketing Activities Enhance Customer Satisfaction, Promote Positive WOM and Affect Behavior Intention? : An Investigation into the Effects of Social Media on the Tourism Industry. *Periodical Title*, 66 (3-4): 491-515.
- Schrecl, T. and Keirn, D. (2013). Visual Analysis of Social Media Data. *Computer*, 46 (5): 68-75.
- Shipp, B. and Phillips, B. (2013). Social Networks, Interactivity and Satisfaction: Assessing Socio-Technical Behavioral Factors as an Extension to Technology Acceptance. *Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research*, 8 (1): 35-52.
- Vinyals, O. ve Toshev, A. ve Bengio, S. ve Erhan, D. (2016). Show and Tell: A Neural Image Caption Generator. *Computer Science*, 2: 3156-3164.
- Xiao, Q. and Zhuang, W. and Hsu, M. K. (2014). Using Social Networking Sites: What Is the Big Attraction? Exploring a Mediated Moderation Relationship. *Journal of Internet Commerce*, 13: 45-64.
- Winkler, P. (2013). *Neuromarketing im Tourismus. Potenzielle Wirksamkeit in der Hotellerie*. Hamburg: Verlag.
- Zeba, R. B. (2011). *Das Erbe transatlantischer Sklaverei. Zu den notwendigen menschenrechtlichen und zivilisatorischen Folgen heute vorgelegte Dissertation zur Erlangung des akademischen Grades Doktor der Philosophie (Dr. Phil.) eingereicht am Fachbereich Politik- und Sozialwissenschaften der Freien Universität Berlin*.

Kültürel değişim, geleneksel değerlerle modern alışkanlıklar ve ürünler arasında gerçekleşmekte, özellikle çağdaş tüketim maddeleri olan ürünler kültürel değişimi yönlendirmektedir. Toplumsal ahlakın önemsendiği kadar bilimin ve sonuçlarının da önemsendiği kültürel değişim sürecinin sonunda toplumu oluşturan tüm unsurların etkilerinin bulunduğu bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır (Wuthnow ve Witten, 1988: 65). Hemen her türlü bilginin ve görüşün paylaşıldığı sosyal medya, değişen kültürün karakterini insanlara aktarırken, çağın yeniliklerini de yayınlamaktadır.

Teknolojinin toplumsal yapıyı etkilemesi gibi, toplumsal yapı, özellikle geleneksel değerler de teknolojiyi etkilemekte, her toplumun karakteristiğine, değerlerine uygun olarak farklı teknolojiler geçerli olmaktadır (Inglehart ve Baker, 2000: 38). Teknoloji seçimi, toplumun ulaşmak istediği hedef konusunda açık ipuçları vermekte, teknoloji konusundaki planlar, çalışmalar ve tasarımlar özellikle ulusal kültür tarafından yönlendirilmektedir (Steensma vd., 2000: 969). Kültür adına bütün birikim, yaşananlar ve vizyon sosyal medya içinde paylaşılmakta ve yayılmaktadır.

Kaynaklar

- Agger, B. (1991). Critical Theory, Poststructuralism, Postmodernism: Their Sociological Relevance. *Annual Review of Sociology*, 17: 105-131.
- Aiman-Smith, L. ve Green, S. G. (2002). Implementing New Manufacturing Technology: The Related Effects of Technology Characteristics and User Learning Activities. *The Academy of Management Journal*, 45 (2): 421-430.
- Arhipoval, S. V. ve Sergeeva, O. S. (2014). Features of the Information and Communication Technology Application by the Subjects of Special Education. *International Education Studies*, 8 (6): 162-170.

- Appell, M. ve Appell, C. (1965). Broadcasting. *Journal of Marriage and the Family*, 27 (4): 537-540.
- Aquinas, T. (2007). Varlık ve Öz. Çev: Oğuz Özügül. İstanbul: Say.
- Aziz, A. (2002). Radyo Yayıncılığı. 2. Basım. Ankara: Nobel.
- Barbarosoğlu, F. K. (2008). Medya Senfoni. İstanbul: Timaş.
- Başaran, F. (2006). Bir Teknolojik Yenilik Olarak İnternetin Tarihi, Ulusal Yenilik Sistemi, Kamu Politikaları ve Standartlar. *Kültür ve İletişim*, 9/2: 9-32.
- Beuick, M. D. (1927). The Limited Social Effect of Radio Broadcasting. *The American Journal of Sociology*, 32 (4): 615-622.
- Blair-Loy, M. ve Jacobs, J. A. (2003). Globalization, Work Hours, and thr Care Deficit among Stockbrokers. *Gender and Society*, 17 (2): 230-249.
- Broadcasterinfo (2008). Professional Sound Elite Serisi Boom Direkleri. *Broadcasterinfo*, 56: 42.
- Buran, H. (2007). Yüksek Tanımlı Televizyon Teknolojisi (HDTV). *Broadcasterinfo*, 39: 102-105.
- Cereci, S. (1987). Radyoda Canlı Yayından Bant Yayına Geçiş. Basılmamış Yükseklikans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon Bölümü.
- Cereci, S. (1992). Yazıyor Yazmıyor. İstanbul: Şule.
- Cereci, S. (1996). Televizyonun Sosyolojik Boyutu. İstanbul: Şule.
- Cereci, S. (2002). İletişim Kurmak İnsan Olmaktır. İstanbul: Metropol.
- Cereci, S. (2002). İletişim Denemeleri. İstanbul: Metropol.
- Cereci, S. (2002). Communication Insufficiency. İstanbul: Metropol.
- Cereci, S. (2005). Haber ve Röportaj Tekniği. Ankara: Şubat.
- Cereci, S. (2007). Communication Matter in Expanding Cities after Migration. 38. ICANAS Kongresi. Atatürk Yüksek Kurumu. Ankara: 10-15 Eylül 2007.
- Cereci, S. (2008). Mağaradan Ekran Görüntünün Öyküsü. Ankara: Nobel.
- Cereci, S. (2008). Kamera, Mikrofon, Ekran: Demokrasinin Araçları. *Broadcasterinfo*, 58: 110-111.
- Cereci, S. (2009). Telsizden HD Kameralara İletişim Teknolojilerinin Görkemi. *Broadcasterinfo*, 59: 110-111.
- Cereci, S. (2008). Ortak Kültürün Aracı: Medya. *Broadcasterinfo*, 52: 120-121.
- Chabot, S. ve Duyvendak, J. W. (2002). Globalization and Transnational Diffusion between Social Movements Reconceptualizing the Dissemination of the Gandhian Repertoire and the 'Coming out' Routine. *Theory and Society*, 31 (6): 697-740.

- Chaney, C. ve Robertson, R. V. (2015). Armed and Dangerous? An Examination of Fatal Shootings of Unarmed Black People by Police. *The Journal of Pan African Studies*, 8 (4): 45-78.
- Coats, W. J. ve Mulkey, S. W. (1950). A Study in Newspaper Sampling. *The Public Opinion Quarterly*, 14 (3): 533-546.
- Corbett, K. J. (2001). The Big Picture: Theatrical Moviegoing, Digital Television, and beyond the Substitution Effect. *Cinema Journal*, 40 (2): 17-34.
- Davies, C ve Birbili, M. (2000). What do People Need to Know about Writing in order to Write in Their Jobs. *British Journal of Educational Studies*, 48 (4): 429-445.
- Demirkent, N. (1982). *Sayfa Sayfa Gazetecilik*. İstanbul: Altın Kitaplar.
- Dimaggio, P. ve Hargittai, E. ve Neuman, W. Rusell ve Robinson, J. P. (2001). Social Implications of the Internet. *Annual Review of Sociology*, (27): 307-336.
- Doane, R. (2006). Digital Desire in the Daydream Machine. *Sociological Theory*, 24 (2): 150-169.
- Druckman, J. N. (2001). The Implications of Framing Effects for Citizen Competence. *Political Behavior*, 23 (3): 225-256.
- Duncker, H. (2001). Symbolic Communication in Multidisciplinary Cooperations. *Science, Technology & Human Values*, 26 (3): 349-386.
- Ellul, J. (1998). *Sözün Düşüşü*. Çev. Hüsamettin Arslan. İstanbul: Paradigma.
- Geer, J. G. ve Geer, J. H. (2003). Remembering Attack Ads: An Experimental Investigation of Radio. *Political Behavior*, 25 (1): 69-95.
- Facchini, F. ve Melki, M. (2011). Ideology and Cultural Change: A Theoretical Approach. Association for the Study of Religion, Economics & Culture, ASREC Annual Meeting, April 7 – 10, 2011 Hyatt Regency, Crystal City (Washington DC).
- Hart, H. (1946). Technological Acceleration and the Atomic Bomb. *American Sociological Review*, 11 (3): 277-293.
- Hartley, J. (2005). Daytime Tv. *The Television Genre Book*. ed. Glen Creeber. 92-94. London: British Film Institute.
- Heavey, C. L. ve Larson, B. M. Z. ve Daniel, C. ve Christensen, A. (1996). The Communication Patterns Questionnaire: The Reliability and Validity of a Constructive Communication Subscale. *Journal of Marriage and the Family*, 58 (3): 796-800.

- Hunter, L. W. ve Lafkas, J. J. (2003). Opening the Box: Information Technology, Work Practices, and Wages. *Industrial and Labor Relations Review*, 56 (2): 224-243.
- Hurd, M. ve Kapteyn, A. (2003). Health, Wealth, and the Role of Institutions. *the Journal of Human Resources*, 38 (2): 386-415.
- Inglehart, R. ve Baker, W. E. (2000). Modernization, Cultural Change and the Persistence of Traditional Values. *American Sociological Review*, 65: 19-51.
- Lee, D. (2000). The Society of Society: The Grand Finale of Niklas Luhmann. *Sociological Theory*, 18 (2): 320-330.
- Jensen, D. (2004). *Kelimelerden Eski Dil*. Çev. Ela Altuğ. İstanbul: Dharma.
- Johnston, J. ve Laxer, G (2003). Solidarity in the Age of Globalization: Lessons from the Anti-Mai and Zapatista Struggles. *Theory and Society*, 32 (1): 39-91.
- Jordan, D. R. (1993). Newspaper Effects on Policy Preferences. *The Public Opinion Quarterly*, 57 (2): 191-204.
- Kaufmann, K. M. (2002). Culture Wars, Secular Realignment, and the Gender Gap in Party Identification. *Political Behavior*, 24 (3): 283-307.
- Klapper, J. T. (1963). Mass Communication Research: An Old Road Resurveyed. *The Public Opinion Quarterly*, 27 (4): 515-527.
- Klein, H. K. ve Kleinman, D. L. (2002). The Social Construction of Technology: Structural Considerations. *Science, Technology & Human Values*, 27 (1): 28-52.
- Laba, M. (1979). *Urban Folklore: A Behavioral Approach*. *Western Folklore*, 38 (3): 158-169.
- Lama, Dalai (2007). *Atomun İçindeki Evren*. Çev. Ertuğrul Bilal. İstanbul: Alfa.
- Lee, D. (2000). The Society of Society: The Grand Finale of Niklas Luhmann. *Sociological Theory*, 18 (2): 320-330.
- Lundman, R. J. (2003). The Newsworthiness and Selection Bias in News about Murder: Comparative and Relative Effects of Novelty and Race and Gender Typifications on Newspaper Coverage of Homicide. *Sociological Forum*, 18 (3): 357-386.
- Mattelart, A. M. (2003). *İletişim Kuramları Tarihi*. Çev. Merih Zilloğlu. İstanbul: İletişim.
- Mccarty, A. (1995). The front Row is Reserved for Scotch Drinkers": Early Television's Tavern Audience. *Cinema Journal*, 34 (4): 31-49.
- Mcquail, D. (1985). *Sociology of Mass Communication*. *Annual Review of Sociology*, 11: 93-111.

- Meacham, W. S. (1936). The Newspaper and Race Relations. *Social Forces*, 15 (2): 268-271.
- Mileti, D. S. ve Cress, D. M. ve Darlington, J. D. (2002). Earthquake Culture Can Corporate Action. *Sociological Forum*, 17 (1): 161-180.
- Ngwainmbi, E. K. (2005). Globalization and Nepal's Development Perspective: Bridging the Digital Divide with Good Governance. *Journal of Black Studies*, 35 (3): 284-309.
- Norris, R. S. (2001). Embodiment and Community. *Western Folklore*, 60 (2/3): 111-114.
- Oudshoorn, N. ve Rommes, E. ve Stienstra, M. (2004). Configuring the User as Dverybody: Gender and Design Cultures in Information and Communication Technologies. *Science, Technology & Human Values*, 29 (1): 30-63.
- Öngören, M T (1987). Cumhuriyet Gazetesi İstanbul bürosunda Ağustos 1987'de yapılan görüşme.
- Özdemir, Ö. (2008). Mobil İletişim Teknolojileri ve Üçüncü Nesil (3n). *Broadcasterinfo*, (58): 112-114.
- Paiva, S. A. ve Giglio, J. S. ve Lima, C. S. P. ve Silveira, P. (2015). Hypermodern Hearts: What Makes Them Suffer and Become Ill? *Open Journal of Medical Psychology*, (4): 67-81.
- Prempeh, E. ve Osei K. (2004). Anti-Globalization Forces, the Politics of Resistance, and Africa: Promises and Perils. *Journal of black Studies*, 34 (4): 580-598.
- Reitz, J. G. ve Sklar, S. M. (1997). Culture, Race and the Economic Assimilation of Immigrants. *Sociological Forum*, 12 (2): 233-277.
- Roberts, B. R. (1989). Urbanization, and Development. *Sociological Forum*, 4 (4): 665-691.
- Robinson, W. I. (2001). Social Theory and Globalization: The Rise of a Transnational State. *Theory and Society*, 30 (2): 157-200.
- Rodgers, N. ve Thompson, M. (2007). Sıradışı Filozoflar. Çev. Nur Küçük. İstanbul: İttaki.
- Sampson, R. J. ve Morenoff, J. D. ve Gannon-Rowley, T. (2002). Assessing 'Neighborhood Effects': Social Processes and New Directions in Research. *Annual Review of Sociology*, (28): 443-478.
- Sayles, J. (1987). *Thinking in Pictures*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Sayre, J. (1941). Radio. *The Public Opinion Quarterly*, 5 (2): 301-305.
- Schrank, A. (2004). Ready-to-Wear Development? Foreign Investment, Technology Transfer, and Learning by Watching in the Apparel Trade. *Social Forces*, 83 (1): 123-156.

- Sites, W. (2000). Primitive Globalization? State and Locale in Neoliberal Global Engagement. *Sociological Theory*, 18 (1). 121-144.
- Stafford, L. ve Reske, J. R. (1990). Idealization and Communication in Long-Distance Premarital Relationships. *Family Relations*, 39 (3): 274-279.
- Steensma, H. K. ve Marino, L. ve Weaver, K. M. ve Dickson, T. H. (2000). The Influence of National Culture on the Formation of Technology Alliances by Entrepreneurial Firms. *The Academy of Management Journal*, 43 (5): 951-973.
- Şenbay, N. (1992). Söz ve Diksiyon Sanatı. 3. Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Tözem, K. (1943). Efekt. *Radyo Dergisi*, 2 (22): 7.
- Wallerstein, I. (2005). After Developmentalism and Globalization, What? *Social Forces*, 83 (3): 1263-1278.
- Wolff, B. ve Blanc, A. K. ve Sekamatte-Sebuliba, J. (2000). The role of Couple Negotiation in Unmet Need for Contraception and the Decision to Stop Childbearing in Uganda. *Studies in Family Planning*, 31 (2): 124-137.
- Worldbank.org (2012). Changing ages, changing bodies, changing times—Adolescent boys and girls. <http://siteresources.worldbank.org/INT/WDR2012/Resources/7778105-1299699968583/7786210-1316090663409/Spread-3.pdf>. 29.12.2017.
- Wuthnow, R. ve Witten, M. (1988). New Directions in the Study of Culture. *Annual Review of Sociology*, 14: 65.

yaşamı, yüzbinlerce yıl sonra, insanın sınırları zorlayan aklıyla, evreni kuşatan düzeye ulaşmıştır.

İnsanlar arasında seslerle başlayan medya hareketleri bilgiye düşünceye ve teknik gelişmelere bağlı olarak siber teknoloji temelindeki medyaya kadar gelmiştir. İnsanlar sesi de medyum olarak kullanmış ve iletilerini aktarmış, hipermodern çağda siber olanaklarla iletilerini aktarmaktadır. Dünya hem fiziksel hem düşünsel olarak değişmiştir. Ancak yüz binlerce yıldır insanın medya kullanarak ileti alma ve verme eylemi değişmemiştir.

Kaynaklar

- Alte Geschichte (2020). Leitfaden für die Einführungsseminare zur Alten Geschichte. Köln: Universität zu Köln Historisches Institut Abteilung Alte Geschichte.
- Bauersfeld, S. (2012). Kommunikation und Körpersprache Möglichkeiten der Kommunikation von Menschen mit schwerer Behinderung-Der Körper als Kommunikationsmedium. Kommunikation bei Menschen mit schweren und mehrfachen Behinderungen. Stuttgart: Landesverband für Menschen mit Körper- und Mehrhinderung Baden-Württembergfachbe.
- Cerici, S. (2015). Televizyonun Kültürel Dönüşümü: Canlı Şiddet Yayınları. International Journal of Social Science, 32: 13-23.
- Dahlhaus, D. (2017). Technischer Fortschritt und sozialer Wandel. Entwicklung des Rechts - Entwicklung durch Recht. Rescriptum, 1: 47-53.
- Fahrenberg, J. (2008). Die Wissenschaftskonzeption der Psychologie bei Kant und Wundt. Philosophie der Psychologie, 10: 1-24.
- Hall, W. P. (2012). Evolutionary Origins of Homo sapiens. Application Holy Wars or a New Reformation - A Fugue on the Theory of Knowledge, Individuals Forming Societies and Socio-Technical Organizations, Ed. William P. Hall, s. 1-53.
- Rito, T. ve Vieira, D. ve Silva, M. ve Conde-Sousa, E. ve Pereira, L. ve Mellars, P. ve Richards, M. B. ve Soares, P. (2019). A Dispersal of Homo Sapiens from Southern to Eastern Africa Immediately Preceded the out-of-Africa Migration. Scientific Reports, 9 (1): 1-9.
- Ropohl, G. (2009). Allgemeine Technologie Eine Systemtheorie der Technik. Karlsruhe: Universitätsverlag Karlsruhe.

- Till, B. ve Niederkrotenthaler, T. (2019). Medien und Suizid: der aktuelle Forschungsstand zum Werther- und Papageno-Effekt – eine Übersichtsarbeit Media and suicide: current state of research on Werther and Papageno effect—a literature review. *Psychotherapie Forum*, 23 (1): 1-19.
- Weider, M. (2012). Bilder, Innovation und Elektrizität – was Wasserstoff aus der Geschichte der Elektrifizierung lernen kann. Braunschweig: Institut für Transportation Design/Hochschule für Bildende Künste Braunschweig.
- Wolfram, G. (2018). Die Kunst, für sich selbst zu sprechen. Frankfurt am Main: Druck- und Verlagshaus Zarbock GmbH & Co. KG.

Kaynaklar

- Abdullah, W. J. (2013). Religious Representation in Secular Singapore: A Case Study of MUIS and Pergas. *Asian Survey*, 53 (6): 1182-1204.
- Abrams, L. S. (2013). Juvenile Justice at a Crossroads: Science, Evidence, and Twenty-First Century Reform. *Social Service Review*, 87 (4): 725-752.
- Allah, K. ve Shelby, T. (2016). Camera Ministry. *Transition*, 120: 46-60.
- Baingana, D. (2011). The Message. *Transition*, 106: 106-114.
- Bagdikian, B. H. (2018). *The New Media Monopoly: A Completely Revised and Updated Edition With Seven New Chapters*. 20. Baskı. New York: Amazon.
- Bohman, J. F. (1990). Communication, Ideology, and Democratic Theory. *The American Political Science Review*, 84 (1), 93-109.
- Bugs, R. C. ve Crusafon, C. (2014). The Construction of a Mediterranean Perspective in Media Policy: Common Values for Content Regulation in MENA and EU Countries. *Journal of Information Policy*, (4): 377-395.
- Carpenter, D. P. (2002). Groups, the Media, Agency Waiting Costs, and FDA Drug Approval. *American Journal of Political Science*, 46 (3): 490-505.
- Davies, J. J. ve Gentile, D. A. (2012). Responses to Children's Media Use in Families With and Without Siblings: A Family Development Perspective. *Family Relations*, 61 (3): 410-425.
- Debrazanga, N. ve Hauseblas, N. A. (2010). Media Exposure of the Ideal Physique on Women's Body Dissatisfaction and Mood: The Moderating Effects of Ethnicity. *Journal of Black Studies*, 40 (4): 700-716.
- Carter, M. G. (2013). "Blessed are the cheese makers": Reflections on the Transmission of Knowledge in Islam. *Journal of the American Oriental Society* 133 (4): 597-605.
- Cereci, S. (2009). *Urartu Uygarlığında İletişim Alanları ve İletişim Olanakları*. V. Uluslar Arası Van Gölü Havzası Sempozyumu. İstanbul Üniversitesi-Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van: 10-13 Haziran 2009.
- Cesario, J. ve Higgins, E. T. (2008). Making Message Recipients "Feel Right": How Nonverbal Cues Can Increase Persuasion. *Psychological Science*, 19 (5), 415-420.
- Chernilo, D. (2002). *The Theorization of Social Co-Ordinations in Differentiated Societies: The Theory of Generalized Symbolic Me-*

- dia in Parsons, Luhmann and Habermas. *The British Journal of Sociology*, 53 (3): 431-449.
- Chrisman, R. (2013). *Globalization and the Media Industry*. The Black Scholar, 43 (3), 74-77.
- Claffy, K. C. ve Clark, D. D. (2016). Adding Enhanced Services to the Internet: Lessons from History. *Journal of Information Policy*, (6): 206-251.
- Dant, T. (2006). *Material Civilization: Things and Society*. *The British Journal of Sociology*, 57 (2): 289-308.
- Folarin, T. (2015). *To Be Where We Are*. *Transition*, 117: 16-22
- Grimmer, J. ve Messing, S. ve Westwood, S. J. (2012). How Words and Money Cultivate a Personal Vote: The Effect of Legislator Credit Claiming on Constituent Credit Allocation. *The American Political Science Review*, 106 (4), 703-719.
- Hitchens, L. (2011). *Media Regulatory Frameworks in the Age of Broadband: Securing Diversity*. *Journal of Information Policy*, (1): 217-240.
- Kodish, D. (2013). *Cultivating Folk Arts and Social Change*. *The Journal of American Folklore*, 126 (502), 434-454.
- LaFountain, J. D. (2013). *Inc.: The Art of Living, Print Media, and the Puritans*. *American Art*, 27 (2), 10-15.
- Loher, B. T. and Hazer J. T. and Tsai, A. and Tilton, K. and James J. (1997). *Letters of Reference: A Process Approach*. *Journal of Business and Psychology*, 11 (3), 339-355.
- Johnson, D. M. (2011). *From the Tomahawk Chop to the Road Block: Discourses of Savagism in Whitestream Media*. *American Indian Quarterly*, 35 (1), 104-134.
- Josephs, K. B. ve Chariandy, D. (2014). *Straddling Shifting Spheres*. *Transition*, 113: 111-127.
- Manning, P. (2004). *Gutenberg-e: Electronic Entry to the Historical Professoriate*. *The American Historical Review*, 109 (5): 1505-1526.
- Mehraj, H. K. ve Bhat, A. N. Ve Mehraj, H. R. (2014). *Impacts of Media on Society: A Sociological Perspective*. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 3 (6): 56-64.
- Mizruchi, S. (2010). *Risk Theory and the Contemporary American Novel*. *American Literary History*, 22 (1): 109-135.
- Morse, M. (2008). *From Medium to Metaphor*. *American Art*, 22 (2), 21-23.
- Murphy, J. J. (1971). *The Metarhetorics of Plato, Augustine, and McLuhan: A Pointing Essay*. *Philosophy & Rhetoric*, 4 (4): 201-214.

- Mutz, D. C. and Martin, P. S. (2001). Facilitating Communication across Lines of Political Difference: The Role of Mass Media. *The American Political Science Review*, 95 (1): 97-114.
- Myers, C. (2015). To Reveal or Conceal?: Introducing the Anonymous Public Concern Test for US Defamation Lawsuits. *Journal of Information Policy*, (5): 71-108.
- Paluck, E. L. ve Green, D. P. (2009). Deference, Dissent, and Dispute Resolution: An Experimental Intervention Using Mass Media to Change Norms and Behavior in Rwanda. *The American Political Science Review*, 103 (4): 622-644.
- Powers, E. D. "All Things That I Didn't Want to Change Anyway": Andy Warhol and the Sociology of Difference. *American Art*, 26 (1): 48-73.
- Schudson, M. (2002). News, Public, Natio". *The American Historical Review*, 107 (2): 481-495.
- Shaffer, G. ve Jordan, S. (2013). Testing Current Telecommunications Practices Against User and Provider Principles. *Journal of Information Policy*, (3) 355-379.
- Squires, C. R. (2012). Coloring in the Bubble: Perspectives from Black-Oriented Media on the (Latest) Economic Disaster. *American Quarterly*, 64 (3): 543-570.
- Smith, G. E. ve Kosslyn, S. M. (1980). An Information-Processing Theory of Mental Imagery: A Case Study in the New Mentalistic Psychology. *PSA: Proceedings of the Biennial Meeting of the Philosophy of Science Association*, 1980 (2), 247-266.
- Stanley, J. (2016). The Emergency Manager: Strategic Racism, Technocracy, and the Poisoning of Flint's Children. *The Good Society*, 25 (1): 1-45.
- Tang, Y. (2017). For Whose Eyes Only?: China's Journalistic Internal Reference and Its Legal and Political Implications. *Journal of Information Policy*, (7): 1-37.
- Troset, G. L. ve DeLoache, J. S. (1998). The Medium Can Obscure the Message: Young Children's Understanding of Video. *Child Development*, 69 (4), 950-965.
- Ulusoy, B. (2004). Milli Mücadele, Propaganda, Atatürk ve Basın. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 20: 55-64.
- Ware, E. A. ve Gelman, S. A. ve Kleinberg, F. (2013). The Medium Is the Message: Pictures and Objects Evoke Distinct Conceptual Relations in Parent-Child Conversations. *Merrill-Palmer Quarterly* (1982-), 59 (1), 50-78.

- Webster, T. D. (2016). Secularization and Cosmopolitan Gurus. *Asian Ethnology*, 75 (2): 327-357.
- White, C. ve Scheb, J. M. (2000). Impact of Media Messages about the Internet. *New Media & Society*, 2 (2): 181-194.
- Williams, E. (1975). Medium or Message: Communications Medium as a Determinant of Interpersonal Evaluation. *Sociometry*, 38 (1), 119-130.
- Winston, D. (2007). Back to the Future: Religion, Politics, and the Media. *American Quarterly*, 59 (3): 969-989.
- Winterer, C. (2010). Model Empire, Lost City: Ancient Carthage and the Science of Politics in Revolutionary America. *The William and Mary Quarterly*, 67 (1), 3-30.
- Wurgaft, B. A. (2013). The Future of Futurism: A view from the garden, looking to the stars, *Boom: A Journal of California*, 3 (4), 35-45.